

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Tvorba a realizace tanečního příměstského tábora

Diplomová práce

(bakalářská)

Autor: Petra Kočibová, rekreologie

Vedoucí práce: Mgr. David Másilka, Ph.D.

Olomouc 2020

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora: Petra Kočíbová

Název diplomové práce: Tvorba a realizace tanečního příměstského tábora

Pracoviště: Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci, Katedra rekreologie

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. David Másilka, Ph.D.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2020

Abstrakt:

Práce je zaměřena na využití tance v programu příměstského tábora. Program bude sestaven s pomocí sady doporučení pro pořádání tanečního příměstského tábora. Tuto sadu doporučení získáme provedením rozhovorů s experty v oblasti tance, příměstských táborů a volného času. Následně informace získané z rozhovorů porovnáme a užitečné poznatky použijeme při sestavování sady doporučení.

Práce se zabývá také vymezením pojmů volný čas, příměstský tábor a tanec. Charakterizuje jejich vliv na rozvoj osobnosti a význam v České republice.

Klíčová slova: tanec, příměstský tábor, volný čas, základní umělecká škola

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovnických služeb.

Bibliographical identification

Author's first name and surname: Petra Kočíbová

Title of the bachelor thesis: Creation and Realization of Dance Camp

Department: Faculty of Physical Culture Palacký University Olomouc, Department of Recreation and Leisure Studies

Supervisor: Mgr. David Másilka, Ph.D.

The year of presentation: 2020

Abstract:

This bachelor thesis is focused on the use of dance in the schedule of activities of a suburban day camp. The schedule will be compiled with the help of a set of recommendations typical for organizing a suburban dance day camp. This set of recommendations will be obtained based on the interview of experts in the fields of dance, suburban day camps and leisure. The information from these interviews will be compared and according to them we will create the set of recommendations.

The thesis also consists of definitions for concepts like leisure time, suburban day camp and dance itself, in order to explain its influence on developing personality and the importance in Czech Republic.

Keywords: dance, suburban day camp, leisure time, elementary art school

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně pod vedením Mgr. Davida Másilky, Ph.D., uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne:

.....

Petra Kočibová

Děkuji Mgr. Davidu Másilkovi, Ph.D. za odborné vedení mé diplomové práce a užitečné rady, které mi poskytl při jejím zpracování. Dále děkuji všem dotazovaným za čas, který mi věnovali a za poskytnuté informace. Mé poděkování patří také Bc. Janu Švecovi za korekturu bakalářské práce.

Obsah

1.	Úvod.....	8
2.	Cíl práce	9
3.	Teoretické poznatky	10
3.1	Volný čas	10
3.1.1	Definice pojmu volný čas.....	10
3.1.2	Historický vývoj volného času	11
3.1.3	Funkce volného času	12
3.1.4	Současné trendy trávení volného času u dětí.....	13
3.1.5	Podpora aktivního trávení volného času dětí v České republice.....	13
3.1.6	Příměstské tábory	14
3.1.7	Taneční příměstské tábory.....	15
3.2	Tanec	16
3.2.1	Historický vývoj tance.....	16
3.2.2	Tanec v České republice.....	17
3.2.3	Vliv tance na člověka	19
4.	Metodika.....	23
4.1	Sběr dat	23
4.1.1	Charakteristika dotazované skupiny.....	23
4.2	Zpracování dat	24
4.3	Prezentace dat	24
5.	Výstupy	25
5.1	Doporučení pro tvorbu tanečního příměstského tábora	25
5.1.1	Příprava.....	25
5.1.2	Administrativa	28
5.1.3	Časový harmonogram.....	29

5.1.4	Skladba programu.....	31
5.2	Návrh designu.....	39
5.2.1	Cíl tanečního příměstského tábora	40
5.2.2	Cílová skupina tanečního příměstského tábora.....	40
5.2.3	Místo tanečního příměstského tábora.....	40
5.2.4	Program tanečního příměstského tábora	40
6.	Diskuse.....	48
7.	Závěr.....	50
8.	Souhrn	51
9.	Summary	52
10.	Referenční seznam	53
11.	Seznam příloh.....	59

1. Úvod

Toto téma jsem si vybrala, protože se tanci věnuji od dětství a z části formoval mou osobnost. Zároveň se mi spojení tance a příměstských táborů jeví jako skvělý způsob, jak děti mohou smysluplně trávit volný čas v době prázdnin.

Tanec patří mezi nejstarší formy umění a společně s hudbou tvoří jedinečné spojení, které snoubí estetickou krásu a pohyb. Řadí se tak k nejkompexnějším druhům umění. Skrze tanec můžeme uspokojit hned několik potřeb najednou, například potřebu se hýbat, touhu učit se něco nového nebo potřebu seberealizace. A to je také jeden z důvodů, kvůli kterému jsem se rozhodla pro téma Tvorba a realizace tanečního příměstského tábora. Příměstské tábory jsou stále více vyhledávanou alternativou ke klasickému letnímu táboru. Nabízí je stále více organizací. Můžeme se tak setkat s obecnými příměstskými tábory, ale i s tábory orientovanými na určitou specifickou aktivitu, jako je například tanec. Taneční tábory jsou zaštiťovány institucemi, které mají kompetence k organizaci takovýchto táborů. Mezi tyto instituce řadíme i základní umělecké školy.

Vzhledem k rostoucímu zájmu o tento druh táborů roste také konkurence mezi organizacemi, které je nabízejí. Proto musí neustále zdokonalovat a rozšiřovat svou nabídku, a zároveň také dbát na kvalitu svých zaměstnanců, potažmo instruktorů a pedagogů. Tito lidé tak většinou mají četné zkušenosti a znalosti v oblasti pořádání a tvorby programu příměstských táborů. Na tomto základě jsem se rozhodla s těmito lidmi vést rozhovory o jejich zásadách při tvoření programů a o nabytých zkušenostech. Z informací získaných z rozhovorů poté vytvořit sadu doporučení pro tvorbu tanečního příměstského tábora a uplatnit ji při tvorbě plánovaného scénáře a dramaturgii mého tábora v bakalářské práci.

2. Cíl práce

Cílem bakalářské práce je v teoretické části charakterizovat vývoj významu a funkcí volného času. Popsat současné trendy trávení volného času u dětí a jeho podporu ze strany České republiky. Dále charakterizovat příměstský tábor jako jednu z možností aktivního využití času dětí během prázdnin. A také charakterizovat historický vývoj tance, jeho význam v českém prostředí a jeho vliv v rozvoji osobnosti dítěte.

Cílem praktické části je sestavit sadu doporučení pro organizaci a tvorbu tanečního příměstského tábora na základě vyhodnocení informací získaných z rozhovorů s experty v oblasti tance, volného času a příměstských táborů. Dále pak na základě těchto doporučení sestavit vlastní program včetně dramaturgie.

Rozhovory budou směřovány jak do oblasti obecné organizace tábora, tak do oblasti programu s přihlédnutím k tanci jako ke specifickému tématu tábora.

3. Teoretické poznatky

Způsob trávení volného času je velké téma dnešní doby. Dokládají to také mezinárodní výzkumné studie specializované na oblast zdraví a zdravého životního stylu, ve kterých je volný čas hojně zastoupen. Česká republika nezůstává pozadu a v rámci různých projektů se snaží o zvýšení kvality trávení volného času a edukaci veřejnosti. Skupina, kterou můžeme velmi ovlivnit ve způsobu využití svého volného času, jsou děti. Můžeme jim umožnit navštěvovat volnočasové aktivity, které je budou všestranně rozvíjet po fyzické i psychické stránce. Aktivita, která má potenciál a možnost toho dosáhnout, je tanec. Do oblasti, kde tyto aktivity rozvíjet patří nejen pravidelné kroužky, ale také příměstské tábory, které jsou stále více žádané.

V teoretické části budou vymezeny pojmy volný čas, příměstský tábor a tanec. Budou zasazeny do kontextu dnešní doby a popsán jejich pozitivní vlivy na rozvoj jedince.

3.1 Volný čas

Kapitola volného času je zaměřena na vymezení pojmu volný čas, historický kontext a jeho vlivy na osobnost jedince.

3.1.1 Definice pojmu volný čas

Aristoteles definoval volný čas jako rozumování, setkávání se s přáteli, čtení veršů a poslouchání hudby. Tato definice pochází z doby před našim letopočtem, a přestože prošla řadou období, od dnešních definic se hlavní myšlenka takřka neliší.

Jedna z nynějších obecnějších definic volného času říká, že je to čas, kdy můžeme dělat, co chceme (Horner, Swarbrooke, 2003). Jiná definice nám zase říká, že je to činnost, do které člověk vstupuje s očekáváními, účastní se jí na základě svého svobodného rozhodnutí, a která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení (Hofbauer, 2004).

V literatuře zabývající se volným časem můžeme nalézt nespočet definic. Ukazuje se ovšem, že jsou značně variabilní. Záleží, zda budeme na volný čas nahlížet z hlediska ekonomického, sociologického, psychologického, filozofického či pedagogického (Smékal, Vážanský, 1995). Pokud na volný čas budeme nahlížet z hlediska jeho vývoje u dětí, budeme zohledňovat především pedagogickou stránku volného času.

3.1.2 Historický vývoj volného času

Abychom pochopili volný čas v širším kontextu, musíme se zaměřit na jeho vznik a historii. Počátek volného času jde ruku v ruce se zkracováním pracovní doby. Zatímco v polovině 19. století pracovní doba činila i 14 hodin denně, v polovině 20. století klesla na 8 hodin. Lidé tak měli mnohem více času, který si mohli uspořádat, jak chtěli. Dalšími faktory, které podnítily rozvoj volného času, bylo osvobození dětí od námezdní práce a prodlužování školní docházky. Díky těmto změnám se tak snížila zaměstnanecká fáze života a význam volného času významně rostl a vzrůstá dodnes. Tento vývoj pozitivně působil na sociální rozvoj dětí a mládeže. Jednak příznivějšími podmínkami v rodinném životě, jednak jejich všestranným osobním rozvojem (Hájek, Hofbauer, Hrdličková, Pávková, Pavlíková, 2002).

Již v 19. století vzniká první volnočasová organizace Sokol. Později do Čech a na Moravu přichází skauting, u nás známý jako Junák. Tyto organizace se vyznačují prvky jako je život v přírodě, orientace v terénu, táboření či pěstování zdraví a tělesné zdatnosti. Další rozvoj pozastavuje druhá světová válka, kvůli které je také zastavena činnost volnočasových institucí. V pozdějších letech byla jejich činnost obnovena a následně zase zastavena v roce 1948. Volný čas dětí a mládeže se sice stal prioritou, ale především kvůli budování nového systému hodnot, který zahrnoval naplňování socialistických ideálů a odsouval do pozadí pravou podstatu volného času (Franc, Knapík, 2013).

Nicméně i přesto nastává v 60. letech minulého století rozkvět volného času z odborného pojetí. Odborníci z různých sfér definují volný čas a pojmy, které z něj vyplývají. V pedagogickém pojetí tak zaznamenáváme termíny jako volnočasové aktivity žáků, výchova ve volném čase nebo výchova k volnému času. Volný čas se začíná institucionalizovat, na tento jev má vliv i urbanizace. Lidé se stěhují do měst, kumulují se ve stejném prostoru a čase a vytvářejí tak potenciál pro instituce volného času. Tyto organizované instituce umožňují dětem a mládeži setkávat se nejen se svými vrstevníky, ale i s jinými věkovými skupinami, a vytvářet si tak nové kontakty. Zároveň jsou chráněni před zdravotními, bezpečnostními, sociálními a výchovnými riziky (Hofbauer, 2004).

V 90. letech jsou sdružení dětí a mládeže různých velikostí a charakterů na ústupu. Vliv na tento trend měla předchozí masovost jednotných organizací a také rozvoj nových volnočasových aktivit, například masmédií nebo využití počítačů. Komunikační a sdělovací prostředky se ve 21. století výrazně proměnily. Tato média prostupují každodenní životy všech lidí, pomáhají lidem spojovat, ale taky způsobují ústup vlastní aktivity a spoluúčasti (Jiráková, Köpplová, 2007).

Volný čas se tedy po staletí vyvíjel, měnil a přizpůsoboval současné době, kultuře a trendům. V dnešní době nastupují tendence volný čas opět zkracovat na úkor pracovních povinností, ovšem sféra volného času dětí se stále ubírá vpřed a aktivně se podílí na jejich vývoji. Zda je tento vývoj vždy jen pozitivní je otázka, stále velmi záleží především na rodinné a školní výchově a jejich vlivu na rozvoj dítěte (Gershuny, 2003).

3.1.3 Funkce volného času

Obecně mezi funkce volného času řadíme odpočinek a rekreaci, kompenzaci jednostranných zátěží, účast na sociálním životě, rozvoj osobnosti a zábavu (Smékal, Vážanský, 1995). Pokud na volný čas budeme nahlížet skrze instituce či organizace, které nabízejí určitou formu trávení volného času, musíme zmínit také výchovně-vzdělávací funkci (Hájek, Hofbauer, Hrdlička, Pávková, Pavlíková, 2002). Mezi funkce volného času řadíme:

Výchovně-vzdělávací funkce

Tuto funkci jednotlivé instituce volného času plní na základě legislativy, která ji vymezuje. Záměrně se snaží formovat osobnosti dětí působením na všechny složky osobnosti. A to na tělesnou, psychickou a sociální, na základě zaměření příslušné organizace (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008).

Zdravotní funkce

Výchovné instituce podporují zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dětí. Volnočasové instituce vedou děti k aktivnímu pohybu, správnému stravování, upevňování hygienických návyků a pomáhají jim tak utvářet návyky, které mohou pozitivně ovlivnit jejich způsob života (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Sociální funkce

Tato funkce má 2 pojetí. První pojetí je takové, že instituce zajišťuje dohled, bezpečnost a péči o dítě v době, kdy skončilo vyučování a rodiče jsou v zaměstnání nebo jinak zaneprázdnění. Druhé pojetí je takové, že dítě navštěvuje instituci za účelem aktivity. Setkává se zde s lidmi podobných zájmů a vytváří si tak kontakty. Díky různorodosti věku, sociálního postavení a zdraví se děti učí komunikačním dovednostem, sociální interakci a rozvoji sociálních kompetencí (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011).

Preventivní funkce

Preventivní funkce hraje důležitou úlohu z hlediska fyzického, psychického i sociálního zdraví. Prevence slouží k zamezení rizikového chování nejen u dětí. K rizikovému chování řadíme například nadváhu, obezitu, užívání návykových látek, nebo nadměrnou agresi. Vhodný způsob trávení volného času může zamezit výskytu a rozvoji rizikového chování (Miovský et al., 2015).

3.1.4 Současné trendy trávení volného času u dětí

Vzhledem k obrovskému množství nabídek využití volného času si mohou děti svůj volný čas poskládat podle svého. Paradoxem je, že i přes nespočet pestrých volnočasových programů se prostor pro hry a tvůrčí činnosti stále zmenšuje. Díky institucionalizaci vznikají jednoúčelové haly a tělocvičny, které dětem ponechávají malý prostor pro kreativitu (Zimmerová, 2001). Současná charakteristika dětství podle Zimmerové (2001) říká, že nárůst mediálního konzumu vede ke ztrátě tvořivosti, pasivní konzumaci a úbytku aktivních činností. Tělo, jako prostředek, skrze nějž vnímáme svět a prožíváme bezprostřední zkušenosti, je vytlačováno z běžného života.

Jedním z největších trendů dnešní doby jsou média. Trávit čas u televize, internetu, anebo komunikovat pomocí sociálních sítí je dnes velmi rozšířené. Na jedné straně se tak děti mohou dostávat k informacím mnohem snadněji než kdy dříve. Na straně druhé tento nekonečný prostor nese závažná rizika. Nejenže přináší značné riziko ve výskytu nadváhy a obezity, ale také negativně ovlivňuje kvalitu spánku a má podíl na výskytu depresí (Charvát, 2017).

I přes tento negativní trend, podle studie Health Behaviour in School-aged Children [HBSC] (2019) děti navštěvují organizované aktivity více než před 10 lety. U chlapců převažují organizované skupinové aktivity, zatímco u dívek umělecké aktivity. Podle studie to však nestačí. Z běžného života dětí se vytrácí pohyb jako takový. Velkým trendem v trávení volného času se u dětí stávají návštěvy nákupních center. Tráví zde čas buď s rodiči, nebo s kamarády. Nákupní centrum pro ně představuje místo setkávání, kde mohou trávit čas takzvaným „poflakování“, na sociálních sítích nebo prohlížením zboží v obchodech.

3.1.5 Podpora aktivního trávení volného času dětí v České republice

Česká republika se aktivně snaží podporovat zdraví a prevenci nemocí. Důkazem tomu může být projekt Ministerstva zdravotnictví *Zdraví 2020*. Hlavním cílem projektu je stabilizace systému prevence nemocí a ochrany a podpory zdraví. Dále zavedení dlouhodobě udržitelných

mechanismů, které povedou ke zlepšení zdravotního stavu celé populace (Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2014). I Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2014) (dále jen MŠMT) se aktivně snaží vytvářet a spolupracovat na programech podporující primární prevenci sociálně patologických jevů. Tyto jevy se vyskytují nejen u dětí bez zájmů, ale i u dětí, které navštěvují zájmovou činnost pouze na přání rodičů, přestože s ní nejsou ztotožnění.

Ve školském zákoně je ukotvená zájmová činnost jako náplň volného času. Je zde blíže popsána a její funkce se shodují s funkcemi volného času. Najdeme zde také přesný popis kvalifikace pedagogických pracovníků v zájmovém vzdělávání (Bahýľová, Kudrová, Moravec, Puškinová, Rigel, 2014).

Podle MŠMT roste počet středisek volného času i počet účastníků. Vznikají mezinárodní studie o pohybové aktivitě dětí a mládeže, o zdraví a životním stylu dětí. Máme k dispozici dokumenty na mezinárodní i národní úrovni, které doporučují kolik pohybové aktivity denně je optimální pro děti, dospělé a seniory (Pokyny EU pro pohybovou aktivitu, 2008).

3.1.6 Příměstské tábory

Příměstské tábory se od klasických táborů liší tím, že probíhají pouze v pracovní dny a bez přespání. Konají se o prázdninách a jejich hlavním úkolem je, pokud možno smysluplně vyplnit volný čas dětí v době, kdy jsou jejich rodiče v práci. Organizace je pořádají převážně za účelem zisku nebo propagace (Kačer, Špiřiková, 2007). Příměstské tábory zažívají v současné době velký boom. Jsou v podstatě alternativou ke klasickému táboru a volí je rodiče, kteří chtějí po práci s dítětem trávit čas, nebo pokud dítě odmítá jet na tábor mimo domov. K důvodům se také přidává rostoucí věková hranice odchodu do důchodu, a tedy nemožnost očekávat pomoc prarodičů, kteří ještě stále pracují (Mrázová, 2018).

Pořadatelé příměstských táborů se řídí zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění pozdějších předpisů. Dále je pak zodpovědností rodičů, aby dítě bylo ve vyhovujících podmínkách. Úkolem pořadatele je zajistit takové podmínky, aby rodič svěřil dítě pořadateli po dobu tábora (Šejtka, 2016).

Vzhledem k velké nabídce táborů, potažmo i příměstských táborů, MŠMT (© 2013–2020) sepsalo seznam základních kritérií, podle kterých rodič pozná kvalitní tábor. MŠMT sem řadí včasnou informovanost o ceně tábora a o tom, co všechno cena zahrnuje. Splnění hygienických požadavků na základě zákonů a vyhlášek, které tábory upravují. Zajištění případné zdravotní péče o dítě při úrazu. Zajištění bezpečného průběhu tábora

s kvalifikovanými pracovníky. Zajištění kvalitní a pestré stravy pro dítě během celého tábora. A v neposlední řadě zajištění kvalitního programu z hlediska obsahu a rozsahu. Tábor by měl dětem přinést zážitky, rozvíjet jejich dovednosti, učit je samostatnosti, sebedůvěře a měl by nabízet prostor pro seberealizaci.

Příměstské tábory pořádají různé instituce. Počínaje těmi, které nabízejí volnočasové aktivity dětem i v průběhu roku, jako jsou domy dětí a mládeže a střediska volného času, přes instituce jako jsou muzea, divadla, zoologické zahrady či jazykové školy. Stejně jako je četné množství institucí nabízejících tábory, je i zastoupení zaměření jednotlivých táborů různorodé a rozsáhlé. Od sportovních, uměleckých až po počítačové a jazykové (Kořistová, 2016).

3.1.7 Taneční příměstské tábory

Mezi stálou nabídkou příměstských táborů jsou i taneční tábory se zaměřením na různé styly tance. Agentura TAPAZA (2020) nabízí tábory zaměřené na street dance, latinské tance nebo disco dance, které vedou lektori z českých tanečních škol. Zároveň jsou součástí programu tábora také soutěže, hry a koupání. Taneční škola Coufalovi (2020) nabízí taneční příměstský tábor se zapojením angličtiny, hry v přírodě a karnevalu. Centrum tance (2020) nabízí v programu mimo samotný tanec také líčení, česání a oblékání, které k tanci bezesporu patří. Většina tematických táborů zahrnuje do programu i aktivity, které s tématem přímo nesouvisí. Je to z toho důvodu, aby byl program atraktivnější, pestřejší a zároveň, aby dítě mohl rozvíjet ve všech směrech (Kačer, Špiříková, 2007).

3.2 Tanec

Kapitola tanec obsahuje vymezení pojmu tanec v rámci historického kontextu. Dále obsahuje výčet a popis oblastí, ve kterých tanec působí na rozvoj osobnosti. A v neposlední řadě vymezení pojmu základní umělecká škola (dále jen ZUŠ) a její působení v oblasti volnočasových aktivit dětí.

3.2.1 Historický vývoj tance

Již v 3. tisíciletí před Kristem staří Egypťané tančili. Tanec byl součástí náboženských pohřebních slavností a slavností vegetačního cyklu, ale vytvářel také zábavu pro krále. Prvky tance tvořila akrobacie, komičnost a později se přidaly také nejrůznější figury a ladnost pohybu. Pro tanec byl důvod prakticky pořád vzhledem k jeho oslavné funkci a také proto, že tanec je způsob, jak nejspontánněji vyjádřit radost (Jebavá, 1998).

Indové své tance nejprve provozovali v chrámech. Nejčastěji tančili náboženské tance, doprovázené hudbou a zpěvem. Později se umělci přesouvali na dvory šlechty, a ještě později na návsi, čímž se tanec stává součástí lidové kultury (Jebavá, 1998).

Hudba a tanec byla součástí také židovské kultury. Sloužila nejen k náboženským oslavám, ale také k oslavě vítězství nad nepřítelem. Účelem tance bylo uvolnění napětí po boji, takže se zde objevovaly prvky jako poskoky, skoky a otočky. Významnou roli v šíření popularity tance má vznik divadla, díky čemuž se tanec stal součástí kulturního života (Jebavá, 1998).

Velký obrat nastává ve středověku po rozpadu římské říše. Buduje se křesťanský kult a umění, jakožto světská záležitost, se stává nemravným. Veškerá tělesnost je odsuzována a tělesná umění jako tanec a divadlo jsou zavrhovány. Taneční projevy jsou velmi omezené, přesto se s nimi můžeme setkat i ve formě křesťanských náboženských tanců (Ferjentsik Wernerová, 2009).

Období, ve kterém se tanec mohl zase nadechnout, byla renesance. Člověk je opět ve středu života. Přesto zde nacházíme výrazný otisk středověku, a to především v námětech, které čerpají motivy z náboženství. V této době se rozvíjí tance, které můžeme označit za předchůdce baletu. V Itálii vznikají první spisy o tanci. Tanec se dostává do škol a na univerzity, díky čemuž se stává součástí společenského života (Taneční magazín, 2009).

V 19. století nastává nevídaný rozkvět klasického tance, který je zapříčiněn obměnou místa a provedení. Tančí se na jevišti a tanec slouží jako podívaná pro diváky. V tomto období vznikají nejslavnější balety jako Giselle, Labutí jezero či Šípková Růženka. Pro tento styl tance

je typická preciznost pohybu, přesnost a ladnost. Naopak emoce tanečníků ustupují, což je také důvodem pozdější reformy (Kazárová, 2008).

Výrazový tanec vzniká na základě přežití klasické formy tance. Mezi hlavní principy patří pohyb vycházející z nitra tanečníka a také improvizace. Výrazový tanec má možnost se stále rozvíjet, díky jeho nesvázanosti pravidly (Taneční magazín, 2009).

Tanec byl součástí všech kultur. Společně s hudbou a zpěvem dodnes tvoří umění, které oslavuje krásu a povznáší ducha.

3.2.2 Tanec v České republice

Nejstaršími původními tanci v České republice jsou lidové tance. Profesionální taneční soubor, který se cíleně věnoval nacvičování lidových tanců, vznikl ovšem až v první polovině 20. století. Do té doby se u nás sice tančilo, ale tanečníci byli považováni za amatéry. Po revoluci byly tyto soubory zrušeny, protože zvítězil názor, že se jedná o komunistickou propagandu. Dědictví těchto souborů bylo později předáváno samotnými členy studentům Taneční konzervatoře hl. m. Prahy (Kazárová, 2016).

Lidové tance jsou na tanečních školách vyučovány dodnes, avšak praktické uplatnění není velké. V současné době v České republice působí pouze jeden poloprofesionální soubor (Ondráš) (Vašek, 2017).

Původní balet, který by choreografií a hudbou pocházel z české tvorby, u nás nenajdeme. Výrazně českou tvorbu ovlivnil francouzský proud, po 2. světové válce sovětský proud a dnes je to americký proud. I přesto je naše krajina vysoko ve vzdělanosti v oblasti tance. Existují u nás tanečních konzervatoře a na nižší úrovni také mnoho ZUŠ (Kazárová, 2016). Podle informačního portálu pro základní umělecké školy iZUŠ je v České republice registrováno 503 škol (iZUŠ, 2020).

Pokud nahlédneme mimo výuku tanečních škol, které poskytují formální vzdělání, objevíme další množství tanečních stylů. Street dance je zastřešující pojem pro tance, které se vyvinuly na ulicích mimo taneční školy. Tato vlna k nám přišla v 2. polovině 20. století ze Spojených států a těší se stále větší oblibě (Zumrová, 2017).

Rozdílů mezi tanci vyučovanými na školách a street dance najdeme několik. Street dance nemá předepsané prvky ani vazby a důraz klade na prožitek, vnímání rytmu a vnímání sebe sama v pohybu (Zimmerová, 2001, s. 179). Oproti tomu klasický tanec nebo lidové tance mají jasnou strukturu a techniku (Kazárová, 2016).

Díky výzkumné studii Český tanec v datech (2017), která sbírala data týkající se fyzické/pohybové práce interpreta a jeho tvůrčích dovedností, můžeme nahlédnout do současné

situace vzdělávání v taneční oblasti. Z výzkumu vyplývá, že síť ZUŠ a vzdělanost jejich pedagogů je na vysoké úrovni, zejména v dětské taneční výchově. Až 80 % dětí, které byly přijaty na taneční konzervatoře se věnovaly tanci například v ZUŠ, baletních přípravkách nebo divadlech (Vašek, 2017).

Mezi nové směry, které se dostávají do škol, ale také do povědomí veřejnosti patří nový cirkus, fyzické divadlo a mimické divadlo. Prvky nového cirkusu jsou žonglování, balanční technika a vzdušná akrobacie. Přestože jsou tyto směry do výuky zařazeny skoro deset let, stále nejsou podchyceny natolik, aby se tanečníci nemuseli vzdělávat i jinou cestou, jakou jsou například workshopy, kurzy či studium v zahraničí (Vašek, 2017; Štefanová, n.d.).

Nový cirkus

Vzhledem k užití prvků nového cirkusu při tvoření programu tábora uvádím i podkapitulu, která nový cirkus více přiblíží.

První podoba nového cirkusu se zrodila v druhé polovině 20. století ve Francii. Divadelníci, hudebníci a pouliční umělci oslovili ke spolupráci cirkusové artistry, a tak mohlo vzniknout jedinečné místo pro cirkusové disciplíny podpořené divadelní dramaturgií a režii. K cirkusovému umění řadíme ekvilibristiku¹, akrobacii, klaunerii a žonglování (Štefanová, n.d.). Pokud spojíme tanec, hudbu, rytmus a pohybové divadlo s cirkusovým uměním otvírá se před námi show, která není pouhým řazením výborných čísel, ale projevem vynikající techniky jako prostředek projevu umělce (LetNíLetNá, ©2003-2020).

První škola zabývající se cirkusovým uměním vznikla v roce 1972 na základě hypotézy, že takto mladé umění se může rozvíjet a zachovat pouze pomocí školy. K pevnějšímu ukotvení nového cirkusu přispěla institucionalizace a s ní spojené profesionální a státem podporované cirkusové vzdělání (Štefanová, 2016).

V České republice je pojem nový cirkus již známý i mezi širší veřejností. Přispělo k tomu také založení uměleckého centra Jatka78 v roce 2014, které se stalo domovskou scénou pro soubor Cirk La Putyka, nejznámější novocirkusové uskupení v ČR. Mimo představení tohoto souboru se zde můžeme setkat i s dalšími formami umění jako je tanec, loutkové, alternativní nebo nonverbální divadlo (Štefanová, 2016; Jatka78, ©2016).

Díky pořádání festivalů, kurzů a workshopů zaměřených na disciplíny nového cirkusu se toto umění dostává k veřejnosti. Nejznámějším festivalem v ČR je Mezinárodní festival

¹ Ekvilibristika je cirkusový žánr, který vychází z umění udržet rovnováhu vlastního nebo partnerova těla (Petráčková, Kraus, 1995).

nového cirkusu a divadla LetNí LetNá, který se koná již od roku 2004 a hostí jak zahraniční, tak domácí soubory (LetNíLetNá, ©2003-2020).

Přestože se nový cirkus u nás těší stále větší oblibě, samostatné cirkusové školy v ČR nenajdeme. S cirkusovým uměním se můžeme setkat pouze na katedře pantomimy Hudební a taneční fakulty Akademie múzických umění v Praze (Vašek, 2017).

Základní umělecká škola

Dle Mareše, Průchy a Walterové (2013) je základní umělecká škola školské zařízení, které poskytuje základy vzdělání v hudebních, tanečních, výtvarných literárně-dramatických oborech. Organizuje studium převážně pro žáky základních a středních škol.

Cílem ZUŠ není pouze objevovat nové talenty, kteří se v budoucnosti stanou profesionálními hudebníky, tanečníky, malíři či herci, ale také umělecky vzdělávat děti, pro které umění zůstane pouze koníčkem. Umělecké vzdělání je v ZUŠ finančně dostupné a vzhledem k četnosti škol na našem území není problémem dítě do některé umístit (iDNES.cz, 2017).

Úkolem ZUŠ je kultivovat děti jak po fyzické (to jest pohybem), tak po duševní stránce, která zahrnuje vnímání uměleckých hodnot a rozpoznání kvality uměleckého díla. Dále ZUŠ vedou děti ke spolupráci, například s ostatními dětmi ve skupině nebo třeba při zkouškách orchestru (ZUŠ Náchod, © 2020).

3.2.3 Vliv tance na člověka

Tance jsou schopny nás pobavit nejen aktivně, ale i pasivně při sledování v divadle, ve filmu nebo v televizi (Balaš, 2003).

Přesuňme se z období, kdy byl tanec provozován za účelem obřadu, oslavy a zábavy, do období, kdy začíná mít strukturu, pravidla a techniku. Je to v době, kdy proniká do oblasti sportu ve formě aerobiku a kdy začínají vznikat první taneční soutěžní disciplíny. K prvku zábavy se přidávají další aspekty, proč tančit. Řadíme sem formování postavy, seberealizaci a touhu soutěžit. Tanec je prospěšný také pro zdraví, protože tanec je pohyb a pohyb je zdraví (Balaš, 2003).

Zdraví

Definice zdraví podle World Health Organisation zní: „*Zdraví je stav úplné fyzické, duševní a sociální pohody, nikoli pouze nepřítomnost nemoci nebo zdravotního postižení.*“

Tanec je pohybová aktivita, která je vhodná pro všestranný rozvoj dětí. Snoubí se v něm pohybová všestrannost a kulturní hodnoty. Tancem se u dětí rozvíjí hrubá motorika, pohybová inteligence, koordinace pohybu, flexibilita, kreativita i kondice (Švandová, 2007).

Děti se učí znát své tělo a pojmenovávat jeho části. Pravidelným pohybem si děti tvoří návyky, které jsou prospěšné pro jejich další život. Tanec přispívá ke správnému držení těla, zpevňuje střed těla a napomáhá dobrému růstu. Současně také zvyšuje fyzickou kondici (Blažíčková, 2005).

Tanec, jako vedlejší produkt, rozvíjí i tzv. měkké dovednosti (z anglického pojmu soft skills). Mezi ně řadíme schopnost plánovat, rozhodovat, vést, tvořit, spolupracovat a také schopnost učit se nové věci (Poláková, 2019).

Prostorová orientace a pohybová paměť

Prostorovou orientací rozumíme pohyby vpřed-vzad, vlevo-vpravo, vzhůru-dolů a tzv. trojrozměrné pohyby vertikální (svislé), horizontální (vodorovné) a diagonální (úhlopříčné). Všechny se v tanci uplatňují a rozvíjejí (Záděrová-Kytýřová, 2002).

Tancem rozvíjíme pohybovou paměť, která je součástí motorického učení. Pohybovou dovednost, v tomto případě taneční prvek, si nejlépe osvojíme nácvikem, následným spojováním do větších celků (taneční kombinace), poté odstraněním zbytečných pohybů a nadměrné síly, a nakonec upřesněním a rytmizací pohybů. V tomto sledu dochází k procesu efektivního zapamatování. Pohybovou paměť rozvíjíme vizualizací a představitivostí (Švandová, 2007).

Rytmus

Rytmus je základní složkou hudby a hudba je velmi silně spjata s tancem. Tanec je v podstatě hudba vyjádřená pohybem. Rytmus písňe ovlivňuje emoční rozpoložení a dává podnět k různým pohybovým laděním. Při rozvíjení rytmických dovedností je optimální zapojení motoriky. Platí, že čím jsou děti menší, tím více zapojujeme hrubou motoriku. Základní činnosti pro rozvoj rytmu je chůze, taneční kroky a pohyby. Rytmické činnosti se podílí také na rozvoji hrubé a jemné motoriky, například na koordinaci oko-ruka, rozsahu pohybu, orientaci v prostoru (Sedlák, Siebr, 1988).

V dokumentu *Vzdělávací program tanečního oboru na základních uměleckých školách* vydaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (2003) je uvedena charakteristika tanečního oboru a jeho obsahu. Na základě tohoto dokumentu je do učebních plánů ZUŠ zahrnut i rozvoj hudebního cítění. Rytmus je totiž jedna ze základních složek v tanci. Nejvýrazněji se projevuje ve skupinovém pohybu, kde je žádoucí synchronizace. I to je důvod pro zařazení rozvoje hudebního cítění v tanečních školách (ZUŠ) a tanečních kroužcích.

Socializace

Socializace je začlenění do určité společnosti. Pokud se na výuku tance budeme dívat z hlediska začlenění do ZUŠ a jiných zájmových kroužků, probíhá socializace i zde. Děti jsou povětšinou vyučovány ve skupinách, kde dochází k vytváření vztahů a naplňování sociálních rolí, které mohou ovlivnit jejich hodnotový systém. Skupina respektuje stanovená pravidla ve školním řádu, etické normy a pokyny vyučujícího pedagoga (Hartl, Hartlová, 2015).

Socializací v tanci získáváme zkušenosti, které můžeme uplatnit v oblasti tance, zatímco socializací tancem získáme zkušenosti, které můžeme uplatnit i mimo oblast tance, v jiných sociálních skupinách. Oba přístupy jsou potřebné pro rozvoj sebevědomí, sounáležitosti, spolupráce a tolerance (Hátlová, Hošek, Slepíčka, 2009).

Komunikace

Ve škole je nejvíce zastoupená verbální komunikace, tedy mluvené slovo nebo písemný projev. Výuka je založená na vzájemném dialogu pedagog-žák (Křivohlavý, Mareš, 1995).

V tanci je hlavním prostředkem ztvárnění pohyb. A pohyb, jakožto vyjádření beze slov, je neverbální komunikací. Můžeme rozvíjet jak jednostrannou, tak oboustrannou neverbální komunikační cestu. Jednostrannou komunikací můžeme sdělit svůj názor či postoj, zatímco oboustrannou komunikací můžeme komunikovat mezi sebou, respektive s dalšími tanečníky. Pomocí slov nejde vždy vyjádřit emoce, kterých existuje široké spektrum. Pohybem to mnohdy jde nebo je to přinejmenším jednodušší, například popisovat slovy hudbu je mnohem těžší než ji popsat pohybem. Samozřejmě záleží také na kultivaci pohybu tanečníka (Staněk, 2019).

Prostřednictvím tance můžeme mluvit beze slov a symbolicky tak ztvárnit přání, touhy, myšlenky i obavy. Tancem můžeme vybit negativní energii, ale taky vyjádřit emoce. Všechno se děje v rovině symbolů, a tudíž v bezpečném prostředí (Dosedlová, Kantor, 2013).

„Tanec je vlastně kresba hudby. Kreslíte svým tělem, takže dokážete vyjádřit každou emoci.“ (Miroslav Olšavský, ©Česká televize 1996-2020)

Kreativita

Tanec patří do kategorie esteticko-výchovných činností, jejichž hlavním úkolem je rozvoj kreativity (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2002). Už z podstaty tanec nabízí prostor pro seberealizaci a rozvoj tvořivosti a fantazie, a to skrze využití možností vlastního těla, hudby a prostoru (Blažíčková, 2005). Jednou z možností, jak v dětech probudit kreativní stránku je improvizace (Jeřábková, 2004). Vzhledem k tomu, že děti jsou zvyklé se všude řídit zavedenými pravidly, ztrácejí spontaneitu a představivost. V improvizaci naopak mohou na pravidla zapomenout a vnímat sebe sama v přítomném okamžiku a prostoru (Eliášová, 2013).

Prevence rizikového chování

Rizikové chování v sobě zahrnuje výchovná, sociální, zdravotní a jiná rizika pro jedince i společnost. Mezi rizikové chování, mimo jiné, řadíme šikanu, nadměrnou agresi a závislostní chování. Řadíme sem také nadměrný čas strávený u obrazovky, který je rizikový z hlediska nadváhy a obezity, ale také působí negativně na spánek (HBS, 2019; Walker, 2018).

Tanec jako pohybová aktivita má preventivní vliv ve všech zmíněných oblastech. Estetický pohyb a citlivost pro pohyb nejsou vždy vrozené, a proto bychom tyto schopnosti měli cíleně rozvíjet. Tanec je v těchto ohledech ideální prostředek, jak děti učit správnému držení těla, koordinaci pohybu, vnímání sebe sama v prostoru, představivosti či hudebnímu cítění (Jeřábková, 2004).

Ve školách, které si zvolily Taneční a pohybovou výchovu jako jeden z volitelných předmětů můžeme vidět, jak tanec působí pozitivně na chování dětí (Návrátová, 2009). Učitelky těchto škol v rozhovorech uvedly, že děti jsou méně agresivní vůči sobě navzájem a lépe spolupracují (Bohutínská, 2009).

Dále pohyb působí jako prevence proti stresu a zvyšuje odolnost imunitního systému vůči stresu (Poláková, 2019).

Umění a kultura

Tanec je formou umění. Společně s hudbou a básnictvím jej můžeme zařadit do múzických umění, jakožto umění probíhající v čase. Tanec je projevem člověka a je součástí kultury (Rey, 1947). Umění zasahuje do života jednotlivců i celé společnosti, ovšem ne rovnoměrně, záleží na mnoha faktorech (Mukařovský, 1936). Jednou z institucí, která vzdělává v oblasti umění je ZUŠ. Mezi její umělecké obory patří taneční, hudební, výtvarný a literárně-dramatický obor (Mareš, Průcha, Walterová, 2013).

Umění a kultura poskytuje dětem příležitost tvořit, poznávat a učit se. Tvoření je chápáno jako rozvoj vlastního tvořivého potenciálu. Poznáním můžeme chápat pochopení umění jako prostředku komunikace, jako součást lidské existence nebo jako uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince. Učením můžeme kultivovat projev a podpořit tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám jiných skupin či národů (Stadlerová, Taylor, 2019).

Ivana Heřmánková (2017) vidí hlavní přednosti absolventů ZUŠ takto:

Umění kultivuje osobnost dítěte, tříbí jeho vkus, motivuje k celoživotnímu vzdělávání, ovlivňuje chování i jednání dítěte, formuje jeho morální vlastnosti a hodnotovou orientaci. Větší část našich absolventů se věnuje umění amatérsky. To obohacuje jejich další život, mají vztah ke kulturním hodnotám a k jejich uchování pro další generace. Tvoří nezanedbatelnou část divadelního, koncertního a výstavního publika. Umí rozeznat kvalitu uměleckého díla.

4. Metodika

Kapitola metodika zahrnuje podkapitoly popisující způsob sběru a vyhodnocení získaných dat. Je zde také uvedená charakteristika dotazované skupiny. Hlavním záměrem bylo sestavit sadu doporučení užitečných ve tvorbě plánovaného scénáře a dramaturgie programu.

4.1 Sběr dat

Data jsem získala v průběhu pěti měsíců od devíti respondentů. S osmi dotazovanými jsem vedla rozhovory a jeden respondent mi poslal odpovědi na mé otázky elektronickou formou.

První tři rozhovory jsou zpracované klasickou formou individuálního polostrukturovaného rozhovoru na osobní schůzce a zbylých pět formou video rozhovorů. Video rozhovor jsem později zvolila kvůli pandemické situaci v České republice. Kvalita dat z osobní schůzky je shodná s informacemi, které jsem získala z video rozhovoru.

Všichni respondenti dostali možnost výběru, zda chtějí otázky poslat s předstihem či nikoliv. O zaslání předem projevíli zájem čtyři respondenti. Ostatní dotazovaní odpovídali na otázky bez přípravy. Pokud bych tímto způsobem sbírala data znovu, poslala bych otázky, z důvodu většího komfortu respondentů, s předstihem všem.

Data, která jsem získala od respondenta písemně, jsem následně vyhodnotila jako příliš obecná, a proto jsem je vyloučila jako neúčinná. Forma rozhovoru je mnohem kvalitnější z důvodu okamžité reakce na odpovědi respondentů a následné kladení doplňujících otázek. V průběhu rozhovoru také může vyplynout nová skutečnost užitečná pro tvorbu doporučení.

Počet otázek nebyl u všech respondentů stejný, průměrný počet je osm. V sestavování dotazů jsem zohlednila oblasti, kterým se věnují a podle nich tvořila otázky.

4.1.1 Charakteristika dotazované skupiny

Rozhovory jsem vedla s lidmi, kteří jsou experty v oblastech tance, příměstských táborů a volného času. Jejich znalosti a zkušenosti se týkají buď jedné, nebo více zmíněných oblastí. Konkrétně jsem hovořila s ředitelkou ZUŠ a jejími pedagogy. Dále potom s majitelem lanového centra a jeho zaměstnanci a s respondentem, který vedl taneční tábor. V citacích je z důvodů anonymity označuji R1 – R8.

4.2 Zpracování dat

Rozhovory jsem nahrávala na diktafon a poté je přepisovala do počítače. Doslovně jsem přepisovala všechny pasáže, které se obsahově věnují řešení tématu, ostatní části rozhovorů nejsou vždy přepsány doslovně. Následně jsem odpovědi jednotlivých respondentů porovnávala a hledala mezi nimi užitečné informace pro sestavení doporučení v oblasti tvorby tanečního příměstského tábora.

Některá doporučení jsou podpořená více respondenty najednou. Jsou to především doporučení, která jsou obecná. Netýkají se tedy přímo tanečního příměstského tábora, ale příměstského tábora obecně. Tato doporučení nalezneme především v podkapitole Příprava, Administrativa a Časový harmonogram.

Nejobsáhlejší podkapitolou je Skladba programu, která již nabízí specifitější doporučení vztahující se k tanci a tanečnímu programu.

4.3 Prezentace dat

Jak už jsem zmínila v předchozí kapitole, doporučení jsem sestavovala na základě kvalitativní obsahové analýzy odpovědí respondentů. Poté jsem je dle obsahu rozčlenila do čtyř podkapitol, konkrétně na podkapitoly *Příprava*, *Administrativa*, *Časový harmonogram* a *Skladba programu*.

U některých doporučení se můžeme setkat s více názorovými proudy. I tyto rozpory jsou ovšem užitečné při sestavování programu, proto jsem je do doporučení zahrnula. Tvůrce se může dle vlastního uvážení přiklonit k názoru, který více odpovídá jeho situaci.

Každé doporučení je vždy stručně popsáno a popřípadě je vysvětleno, proč je zařazené mezi doporučení. Poté je podpořeno citací nebo citacemi respondentů.

V části Program tanečního příměstského tábora se na tato doporučení znovu odkazují, jelikož je program sestavován na jejich základě.

5. Výstupy

Tato kapitola se týká doporučení pro tvorbu příměstských táborů, které jsem získala provedením expertních rozhovorů. Na základě odpovědí jsem sestavila sadu doporučení, kterou jsem dle obsahu třídila do 4 kategorií. *Příprava, Administrativa, Časový harmonogram a Skladba programu*. Při sestavování programu můžeme jako výhodu vnímat fakt, že vzhledem k různorodosti respondentů není obsah doporučení vždy jednoznačný. Máme tak možnost přemýšlet o jednotlivých doporučeních z více stran a přiklonit se k těm, které jsou nám blízké a relevantně odpovídají naší situaci.

Hlavní nálezy prezentuji v kapitole *Výstupy*, protože jsem je získala provedením kvalitativní obsahové analýzy.

5.1 Doporučení pro tvorbu tanečního příměstského tábora

Doporučení jsou rozdělena dle obsahu do 4 kategorií. Každé doporučení je krátce vysvětleno a podloženo jednou či více citacemi. Obsahově nejbohatší je část *skladba programu*, která se týká doporučení volby programu z hlediska náročnosti, návaznosti a vytyčení času.

5.1.1 Příprava

Stanovit cílovou skupinu

Při dotazování na doporučení pro tvorbu příměstského tábora, jsem několikrát obdržela odpověď, že před samotným tvořením programu je dobré si uvědomit, pro koho chci tábor tvořit. Tedy určení cílové skupiny a její charakteristika.

Respondent 1 klade důraz na skladbu programu na základě toho, jestli je tábor zaměřený na propagaci školy nebo na výuku tanců pro děti taneční školy. *„Jestli je tábor zaměřený na propagaci školy, poskládám program tak, aby děti viděly, co všechno se ve škole dělá. Pokud by to byl tábor pro děti taneční školy, tak se v programu zaměřím na to, co je může obohatit v rámci tance.“*

Při tvorbě je také důležité zohlednit okolnosti, které dítě na tábor přivádějí. Respondent 3 považuje za nejdůležitější, aby se dítě bavilo a prožilo jedinečný zážitek. *„Důležité je uvědomit si, pro koho je tábor určen. Je to pro děti, které mají prázdniny, takže by to pro ně neměla být povinnost, ale radost a dobrodružství.“*

Stejný názor sdílí také respondent 4: „*Důležité je uvědomit si, že děti jsou mimo školu, mají prázdniny, takže si tábor chtějí především užít.*“

Sestavit plánovaný scénář každého dne tábora

Stěžejní věcí při pořádání příměstského tábora je příprava programu. „*Důležité je mít perfektně připravený program*“. (R2)

Díky důkladné přípravě je instruktor schopen lépe reagovat na nečekané situace. „*Všem bych doporučila, aby měli pořádně připravený program, protože když jste připravení, tak vás těžko něco vyvede z míry*“. (R6)

Toto tvrzení podporuje i odpověď respondenta 4, který si myslí, že „*improvizace se dělá lépe, pokud má člověk pevné základy a je si jistý*“.

Do přípravy programu musí být zahrnutá také příprava pomůcek a veškerého materiálu, který chceme v rámci aktivit používat, stejně jako být obeznámen s místem, kde se aktivita či aktivity budou konat. „*Důležité je být připraven. Mít nachystaný materiál na všechny aktivity a instruktoři musí mít přehled o programu a místu, kde se koná.*“ (R4)

Připravit více variant programu a aktivit, které zohledňují úroveň zkušeností dětí s tancem

Je důležité nejen připravit program, ale také do plánování zahrnout možné změny a komplikace. Tyto změny se mohou týkat počasí, změny počtu žáků nebo rozdílných dovedností dětí. „*Důležité je, mít připravený náhradní program a různé varianty aktivit, třeba kvůli jiné taneční úrovni dětí.*“ (R5)

Při tvorbě programu je proto na místě zahrnout do plánování i náhradní programy. „*Doporučuji mít připravený program, včetně záložního, například kvůli počasí.*“ (R6)
„*Mít náhradní plán, více variant.*“ (R2)

Připravit a realizovat program se stejným týmem (stejnými instruktory)

Lidé, kteří tábor tvořili, mají větší přehled o aktivitách a jejich úskalích. V neposlední řadě k němu mají i hlubší vztah. Chtějí, aby úsilí, které do tvorby programu vložili, bylo maximálně zhodnoceno. Pokud celou akci tvoří jeden tým, šetří také čas a práci s dalším školením instruktorů.

„*Když to jen realizuješ, nemusíš v tom mít tolik emocí a velký vztah, tak pak nevíš, jak to vzniklo a není to pro tebe osobní. Lepší je, když to dělá jeden tým. Je to líp*“

propojené, protože všichni ví, proč to dělají a zároveň ušetříš práci na zaškolování instruktorů.“ (R8)

„Je dobré mít tým lidí, kteří na tom opravdu chtějí pracovat a následně tábor i realizovat, protože o programu ví nejvíce, když jej sami tvořili.“ (R6)

Netvořit psychicky ani fyzicky extrémně náročný program

Zde se odkazují k prvnímu bodu této části a citacím respondentů 3 a 4. *„Důležité je, uvědomit si, pro koho je tábor určen. Je to pro děti, které mají prázdniny, takže by to pro ně neměla být povinnost, ale radost a dobrodružství.“ (R3)*

„Důležité je uvědomit si, že děti jsou mimo školu, mají prázdniny, takže si tábor chtějí především užít.“ (R4)

Respondent 4 dále dodává, *„Musíme myslet na to, že pro ně je to v podstatě hlídání a děti si to chtějí jenom užít a že s nimi nejde udělat velkou zážitkovku², tak aby si z toho odnesli něco mimořádného. Smyslem není dělat extrémní program.“*

Volit adekvátní aktivity k věkové skupině a dovednostem dětí

Při volbě aktivit do programu musíme brát v potaz také složení skupiny, nejen kvůli bezpečnosti, ale i kvůli dynamice programu. *„Když sestavuji program, je pro mě důležité, jaké děti budu mít. Zajímá mě věková skupina, pohlaví a počet.“ (R7)*

„Vždycky musíme volit přiměřené aktivity k dané věkové skupině. Pokud budeme volit nepřiměřené aktivity, můžeme děti ohrozit na zdraví, anebo je to nebude bavit. Při neadekvátním programu se buď dítě začne nudit, vymýšlet hlouposti a může se zranit nebo ho nemusí zvládnout a může se zranit.“ (R3)

Pokud se zaměříme na taneční příměstský tábor, kde je hlavní aktivitou tanec, musíme brát v úvahu také fyzickou zdatnost dětí.

²Podle profesora Jirásk (2004, Vymezení pojmu zážitková pedagogika, Gymnasion 1) „označením zážitková pedagogika rozumíme takové výchovné procesy, které pracují s navozováním, rozbořením a reflexí prožitkových událostí za účelem získání zkušeností přenositelných do dalšího života.

„Dítě nesmí být po táboře unavené, protože si tak může poškodit i tělo. Především u dětí, které na pohybovou zátěž nejsou zvyklé. Je nutné na to dávat pozor.“(R1)

5.1.2 Administrativa

Vykonat bezpečnostní školení instruktorů

Z rozhovoru s ředitelkou ZUŠ jsem se dozvěděla, že zaměstnanci školy, potažmo i lektoři a instruktoři, kteří by se případně podíleli na vedení tábora, musí projít bezpečnostním školením. Bezpečnostní školení zahrnuje i plán první pomoci.

„Máme plán, co se má dělat při úraze, to všechno bys měla mít nastudované, přečtené. Samozřejmě, že když děti tančí, cvičí, běhají, hned se stane vyvrtnutý kotník nebo se nám stalo, že si dívka zlomila ruku. Mít přečtený ten plán první pomoci a určitě bys měla znát plán bezpečnosti, když začne hořet, kde je seřadiště atd.“ (R2)

Není potřeba, aby na táboře byl zdravotník. Všichni zaměstnanci a lidé podílející se na akcích školy jako instruktoři či lektoři, musí být proškolení v plánu první pomoci. *„Všichni lektoři musí být proškolení.“ (R1)*

Ostatní administrativní záležitosti zařizuje škola v rámci přihlášky dítěte

Tento bod je flexibilní a záleží na domluvě organizátora s institucí, která tábor zaštiťuje. Já jsem tuto informaci dostala v rozhovoru s ředitelkou zaštiťující instituce, a proto jsem ji uvedla do doporučení. Stejně tak by se škola postarala i o propagaci tábora.

„Více méně se to udělá u nás. My jsme radši, když to jde všechno přes naši školu, ale potom určitě dostaneš nějaký seznam jmen, kvůli docházce. Propagace, platby a administrativa by byla zajištěná školou.“(R2)

Připravit instruktorům podklady týkající se dětí

Toto doporučení zahrnuje všechny informace, které mohou předejít komplikacím, nebo pokud už nastanou, je mohou pomoci vyřešit. Každý instruktor musí vědět základní údaje o skupině, jako je počet, zdravotní stav, alergie...

„Instruktor dostane seznam jmen kvůli docházce a seznam s tel. čísly rodičů.“ (R2)

„V přihlášce na tábor se řeší i alergie. Na to nikdy nesmíš zapomenout.“ (R5)

Mít k dispozici člověka, který se stará o praktické věci

V rámcovém vzdělávacím programu pro základní umělecké vzdělávání je uveden počet žáků vztahující se ke studiu, což je 15–20 dětí. Není zde ovšem uvedený počet dětí vztahující se k pořádání tábora. Z rozhovoru s ředitelkou ZUŠ vyplývá, že každá škola si tento počet může určit sama. Doporučuje, aby tábor organizovalo více lidí, kteří budou mít rozdělené role.

„Na skupinu je vhodné mít jednoho lektora, ale mít taky dalšího člověka, který je k dispozici, pokud nastane mimořádná situace. Lektor se může věnovat stoprocentně programu a ten další člověk praktickým věcem.“ (R1)

Respondent 7 uvádí, že na samotné vedení aktivit je jeden instruktor dostačující, ale pokud by byla potřeba, je dobré mít na dosah i dalšího instruktora. Zde uvádí například aktivity odehrávající se mimo prostory tábora nebo přesuny na oběd.

„Já jsem na táboře měl 20 dětí, ale věděl jsem, že pokud se něco stane, jsou tam další pedagogové. Ven a na obědy jsme vždycky šli ve dvou instruktorech.“ (R7)

5.1.3 Časový harmonogram

Mít časový rozptyl při přijímání a odevzdávání dětí

Primárním účelem příměstského tábora je vytvořit program pro děti během časového úseku, kdy jsou jejich rodiče v práci. Proto respondenti 3 a 4 považují za důležité, aby se toto při tvorbě časového harmonogramu zohlednilo. Respondent 3 uvádí, že na začátku a na konci dne může být vyhrazená hodina, během které si rodiče mohou dítě vyzvednout. Tato drobnost může být v dnešní nabitě konkurenci jedním z rozhodujících prvků.

„Je dobré mít časový prostor na shromáždění dětí, kvůli časovým možnostem rodičů. Doporučuji delší čas pro shromáždění dětí, asi hodinu na začátku a taky na konci.“ (R3)

„Časový harmonogram je dobré přizpůsobit rodičům.“ (R4)

Stanovit pevný začátek a konec programu jednoho dne

Jestliže je program naplánovaný tak, že na sebe jednotlivé aktivity navazují nebo se prolínají, pozdější příchody nebo dřívější odchody mohou nabourat dynamiku programu a jeho ucelenost. Například pokud dítě odchází dříve, může se stát, že přijde o informace, které se týkají programu dalšího dne. *„Začínat a končit v předem stanovenou hodinu, aby se všechny děti zapojily do aktivit a byly v obraze.“* (R7)

Rozdělit program do dopoledního a odpoledního bloku, přičemž odpolední blok je ještě rozdělit na dvě části

Rozdělení do bloků je praktické při tvorbě vyváženého programu a uspořádání aktivit. Díky tomuto rozdělení, do dopoledního a odpoledního bloku, můžeme plánovat aktivity, které budou mít časový rámec.

„Den rozdělit na dopolední a odpolední blok.“ (R6)

Respondenti se také shodují na rozdělení odpoledního bloku do dvou částí s ohledem na poobědový odpočinek.

„Doporučuji začít ráno, jak jsou děti zvyklé ze školy, protože tam je tělo nejsvěžejší. Poté pauza na oběd a po obědě klidná aktivita, kterou můžeme uvést další část.“ (R1)

„Po obědě zařazuju klidové hry, třeba deskové nebo výtvarné.“ (R7)

„Do časového harmonogramu počítám dopolední program, oběd, poobědový klidnější program, třeba procházku a odpolední program.“ (R5)

Zahrnout do programu časový prostor na svačiny a obědy

Do tvorby programu je důležité zahrnout svačिनové a obědové pauzy a samozřejmě tyto služby také zajistit. Pokud plánujeme výlet mimo prostory tábora, je nutné zařídit, aby děti svačiny dostaly sebou nebo byly zajištěny jinak.

„Musíš mít zajištěné svačiny a obědy.“ (R2)

„Důležité je, mít zařízené jídlo. Je to důležité pro rodiče.“ (R4)

5.1.4 Skladba programu

Věnovat úvod tábora seznámení a pravidlům

Respondenti se shodli, že začátek tábora je nutno věnovat seznámení. Musíme dětem představit instruktory či lektory, kteří se jim po celý tábor budou věnovat. Dále děti seznámíme s prostory, kde se tábor koná. Ukážeme jim taneční sály, šatny, toaletu, popřípadě další prostory, které budou využívat. Následuje seznámení dětí mezi sebou a jako poslední si v úvodu domluvíme pravidla, která se budou po celou dobu dodržovat.

„V úvodu bych je seznámil s prostorem, kde celý tábor bude probíhat, potom s lidmi, kteří se o ně budou starat a taky mezi sebou.“ (R4)

„První den s dětmi dělám seznamovací hry.“ (R7)

„Na začátku tábora je dobré dětem stanovit pravidla a provést je po místě, kde se tábor koná.“ (R5)

Postupovat metodou od jednoduchého ke složitějšímu

Jelikož tábor není určen pouze pro děti taneční školy, je vhodné v programu počítat i s dětmi, které nikdy netancovaly. Další důvod, proč na začátku tábora upřednostňovat snadnější aktivity, je příprava dítěte na zátěž, která jde ruku v ruce se zaměřením tábora, tedy s tancem. *„Na začátku týdne se tělo na zátěž musí připravit a až potom, když je v nějakém režimu, jsou vhodné náročnější a delší aktivity.“ (R1)*

Zařadit rozcvičení před pohybové aktivity

Rozcvička se před aktivitu zařazuje proto, aby se děti zahřály, protáhly a připravily své tělo na další pohyb. Rozcvička také může sloužit jako „oslí můstek“ pro další aktivitu, například k trénování nových tanečních prvků, které budou později použity v choreografii. Rozcvičení je vhodné zařadit před každou náročnější aktivitu, především pokud aktivitě předcházela pauza bez pohybu.

„Před tancování zařazuju rozcvičku jak ráno, tak odpoledne. Do rozcvičky můžu vložit prvky, které budu chtít později použít do choreografie.“ (R7)

„Doporučuji začít rozcvičením.“ (R2)

Zvolit klidné aktivity v poobědovém programu

Klidnější aktivity po obědě volíme kvůli trávení oběda. Na tomto doporučení se shodli všichni respondenti. Mezi vhodné aktivity řadili, deskové hry, tvořivou dílnu, relaxaci a jiné.

„Po obědě volit klidnou aktivitu, kterou můžeme uvést další část programu.“ (R1)

„Po obědě by se měla volit aktivita, která děti zklidní.“ (R3)

„Po obědě zařazuju klidové hry, třeba deskové nebo výtvarné.“ (R7)

Zařadit do programu i aktivity venku, nejlépe v místech dosažitelných pěšky

Taneční tábory se z logiky věci uskutečňují především v tanečních sálech, kde jsou pro tuto činnost vhodné podmínky. Ovšem respondenti se shodují na potřebě zařazovat i aktivity, které se odehrávají venku, kvůli pestrosti programu a udržení pozornosti dětí.

„Pobyt venku a odlišná aktivita jim dodá energii zase se soustředit na tanec.“ (R5)

„Pro děti je to zajímavé, protože se podívají i mimo tábor a můžou zažít něco nového.“ (R4)

„Myslím, že není dobré je zavřít na celý den do tělocvičny. Naopak když jsem s nimi venku, mají více energie a větší motivaci.“ (R7)

Respondent 5 také doporučuje organizovat aktivity spíše v okolí. Odpadají tak starosti a náklady spojené s potencionální dopravou. Vzhledem k délce tábora je to nepotřebné. *„Nedělal bych aktivity, které nejsou dostupné pěšky.“ (R5)*

Podle respondenta 1, který doporučuje hodinu tance venku, je to pro děti nejen zpestření, ale také nová zkušenost. Kolemjdoucí v parku se mění na diváky a děti mohou zažít bezprostřední konfrontaci s okolím. *„Doporučuji tančit venku, protože tanečník by se měl chtít předvádět. Zároveň je to učí, že se mohou o to, co umí podělit s ostatními. Je to zpestření, jiný zážitek než tančit v sále před zrcadlem.“ (R1)*

Pozvat hosta

Z rozhovoru s respondentem 5 vyplynulo, že pozvání hosta, může zpestřit program. Může také děti naučit něco, co instruktor, který je vede celý tábor, neumí. *„Je to zpestření. Klidně to může být člověk, který dělá aktivitu související s tancem, jako je třeba akrobacie.“* (R5)

Tento výrok potvrzuje i respondent 7. *„Ráda zvu na tábor hosty, kteří s dětmi udělají aktivitu, kterou já neumím. Například rozcvičení formou aerobiku.“* (R7)

Podle respondenta 6 je to oživení programu. Hosta doporučuje pozvat až v druhé části tábora. Jedním z důvodů proč, je to, že děti už jsou na instruktory zvyklé, a tak může host působit jako nový element a zpestření. Druhým důvodem, proč zvát hosta až v druhé polovině je, že dětem trvá, než se navzájem seznámí, a tak pozvat někoho hned na začátku by bylo náročné.

„S hostem mám zkušenost, je to pro ně zábava. Po delší době, když jsou děti už zvyklé na instruktory a najednou se objeví nový element, je to pro ně zpestření. Hosta bych pozvala až v druhé části. Dětem trvá, než se navzájem seznámí, takže pozvat hned někoho navíc by bylo kontraproduktivní.“ (R6)

Zařadit do programu taneční, ale i jiné aktivity

Při tvorbě programu by se vždy mělo zohlednit zaměření tábora. V tomto případě je to taneční tábor, takže by tanec měl být hlavní náplní aktivit. Ovšem pro pestrost programu a udržení pozornosti dětí se zařazují i odlišné aktivity. Poměr těchto částí programu není striktně daný a každý instruktor na to může mít jiný pohled. Například respondenti 3 a 4 se shodují na poměru 50:50, protože i když je tábor zaměřený na určitou aktivitu neměl by být jednostranný. Doporučují také modifikaci specifických aktivit, ve smyslu začlenění specifické aktivity do hry nebo do příběhu. *„Přestože je tábor zaměřený na určitou aktivitu, neměl by být jednostranný. Jiné aktivity jsou zpestření. Specifická aktivita může být součástí hry nebo prostředek pro tu hru.“* (R3)

„Já se snažím, aby to bylo půl na půl. Ale i tak jsou specifické aktivity upravené a zasazené do děje. Například skrze úkol či soutěž. Specifické aktivity bych zařadil vždy v jeden den do jednoho bloku.“ (R4)

Respondent 6 doporučuje poměr 70:30 a poměr 80:20 navrhuje respondent 7. Jak už bylo řečeno v úvodu tohoto doporučení, nikde není stanovený přesný poměr specifických a jiných aktivit. Instruktor by měl být schopen reagovat změnou aktivity, pokud uvidí, že dynamika programu upadá.

V neposlední řadě nesmíme zapomínat, že děti se na tábor mohou hlásit právě kvůli jeho zaměření. Proto by se specifické aktivity, v tomto případě taneční aktivity, měly zařazovat tak často, aby dítě v průběhu tábora nemělo pocit, že tábor neodpovídá svému zaměření.

Jednou za den zařadit aktivitu, která s tancem vůbec nesouvisí

Program tábora by měl být co nejzajímavější a pestrý. Na tábor zaměřený pro veřejnost se mohou přihlásit jakkoliv zdatné děti v tanci. Když tedy každý den zařadíme minimálně jednu aktivitu, která s tancem nesouvisí, můžeme nechat vyniknout i jiné přednosti dětí a tím podpořit jejich sebevědomí.

„Pokud tvořím taneční příměstský tábor a vím, že budou celý týden tancovat, je dobré do programu zařadit i odlišné aktivity.“ (R5)

„Jednou za den zařadit hru mimo téma tábora.“ (R6)

Vrchol programu zasadit do třetího nebo čtvrtého dne tábora

Pokud máme delší akci, které se účastní po celou dobu stejná skupina, měl by program mít určitý rámec. Program by měl být ohraničený jasným začátkem a koncem a v průběhu by měl gradovat. Vrchol programu zařazují respondenti do druhé části tábora z několika důvodů. Jedním z nich je, že děti už se znají a instruktor zná děti, může tedy předvídat jejich reakce. Druhým logickým důvodem je, že pokud bychom zařadili vrchol moc brzy, program by ztratil dynamiku a napětí. *„Tábor by měl držet linku, měl by gradovat a posledním dnem by se měl tábor taky ukončit, ať už slovně nebo nějakou aktivitou, třeba nalezením pokladu.“ (R4)*

„Doporučuju nechat program gradovat a nechat si „nejlepší aktivitu“ až na konec. Začít pozvolněji a až se děti poznají, tak zařadit akčnější aktivity, ze kterých jim zůstane ten intenzivní zážitek.“ (R6)

Poslední aktivitu zvolit poutavou, nejlépe aby probouzela zvědavost, co se bude dít následující den

Toto doporučení může být nástrojem pro vytvoření motivace a probuzení zvědavosti u dětí. Zároveň aktivita odehrávající se jako poslední, nejvíce ovlivňuje bezprostřední zpětnou vazbu mezi dítětem a rodičem. *„Po obědě by se měla volit aktivita, která děti zklidní, ale pak musíme program zase nastartovat. Dítě má v nejživější paměti poslední aktivitu a od toho se odvíjí i jeho odpověď rodiči. Pokud je to nudná aktivita bude adekvátní i jeho odpověď, která není žádoucí pro organizátory.“* (R3)

Poslední aktivita by v dětech měla zanechat očekávání dalšího dne.

„A na konec něco velkého. Pokud to je tematický tábor, tak něco, na co se další den můžou těšit. Něco, co si zapamatují.“ (R8)

Zařadit do programu aktivity s pomůckami

Zde jsou pomůcky myšlené jako věci, které se používají při tancování nebo se používají při trénování určitých prvků. Pomůcky se do programu zařazují, protože je děti mají rády a taky z důvodu bezpečnosti. To hlavně u trénování akrobacie. *„Děti mají rády různé rekvizity a pomůcky jako šátky a balóny.“* (R2) *„Výhodou je, pokud lektor má k dispozici pomůcky, které může využít k učení.“* (R5)

Střídat aktivity cca po 30-45 minutách

Taneční příměstský tábor není taneční soustředění. Tyto dvě formy se liší obsahem a cílem. Taneční soustředění má za cíl zlepšit taneční dovednosti účastníků, to znamená, že hlavní náplní programu je tancování. Zatímco cílem tanečního příměstského tábora je zábava a dobrodružství. Z tohoto důvodu je dobré, aby se aktivity střídaly, byly pestré a poutavé.

„Pokud bude program pro zábavu, nebudu klást důraz na vysvětlování a na obsahovou stránku, ale vyberu to, na co podle jejich dovedností dosáhnou a v tom se jim budu věnovat, aby se cítily příjemně a pobavily se.“ (R1)

„Důležité je mít pestrý program a často ho měnit. Měnit hudbu, styly, formy zpracování. Žádné cvičení by nemělo trvat déle než 45 minut.“ (R5)

Střídat aktivity, kdy se musí plně soustředit a kdy ne

Doporučení platí především pro práci s dětmi raného mladšího školního věku (6-9). Děti se teprve učí součinnosti jednotlivých smyslů, kdy musí zkoordinovat v jednom čase různé

počítky. Současně se učí vědomě soustředit na určitou činnost, vnímat informace a propojovat je. K výraznému zlepšení těchto dovedností dochází až na přelomu mezi raným a středním školním věkem, proto je vhodné zahrnout do tvorby programu i tuto skutečnost. „*U menších dětí se musí střídat aktivity, kdy se musí soustředit a kdy ne.*“ (R1)

Oslovit lektory, které děti znají

Jestliže taneční příměstský tábor pořádá taneční škola, která má své lektory, je výhodou, pokud tábor vedou právě tito lidé. Za prvé znají prostory školy a vedení školy a za druhé mohou být lákadlem pro děti, které je již znají z výuky. „*Je dobré mít v programu lektora, který přitáhne děti. Jména lektorů jsou silným faktorem. Děti nejvíce přitáhnou jména, které znají, takže jména pedagogů ze školy.*“ (R5)

Na toto doporučení můžeme nahlížet i z jiného úhlu. Známý lektor může být i ten, kterého děti znají z tanečního prostředí. Třeba díky tomu, že pořádá taneční workshopy pro veřejnost. Pokud by byla součástí tanečního tábora významná osobnost, může se stát lákadlem i pro děti, které jsou ze vzdálenějšího okolí. Zároveň mohou rodiče a děti z části nahlédnout do programu a udělat si lepší představu o jeho obsahu.

„Může to táboru udělat dobrou reklamu. Děti a rodiče můžou mít reference, kdo tam bude. A můžou si o něm najít informace. Je to lákadlo pro děti. A někdo takový u dětí vzbuzuje přirozenou autoritu.“

Do programu zařadit aktivity jako prohlídka kostýmů a rekvizit

Tanec, potažmo taneční představení, je s taneční scénou, kulisami, kostýmy a rekvizitami pevně spojen. Když tedy chceme dětem vymyslet poutavý taneční tábor, je příhodné do programu zařadit i toto. Zvláště u menších dětí jsou aktivity, kdy si rekvizitu mohou osahat, mnohem intenzivnější než například vyprávění.

„Jako aktivitu můžeme zařadit prohlídku kostýmů. Děti to mají rády, můžou si prohlédnout, jaký kostým se na jaký styl používá. Ještě větší roli hrají rekvizity, protože si ji můžou vzít do ruky.“ (R1)

„Děcka hrozně mají rády aktivity s různými pomůckami, ale i rekvizitami, které si mohou osahat nebo obléct (korunka, klobouk).“ (R2)

„Menší děti to upoutá, protože je to pro ně pohádkový kouzelný svět.“ (R8)

Provázat tábor dějovou linkou nebo příběhem

U pobytových táborů je běžné, že program je navázaný na příběh. U příměstských táborů to už tak obvyklé není. Vzhledem k tomu, že na těchto táborech děti nespí a každý den se vracejí do reálného života, je těžší udržet je v příběhu. Proto se můžeme setkat s názorem, že ladit příměstský tábor tematicky je obtížné. energii, kterou bychom do toho vložili, je lepší využít jinak, například ke zdokonalení jednotlivých aktivit. *„Děti to více vtáhne a zanechá to v nich silnější vzpomínku. U příměstských táborů je to těžší než u pobytových, a proto bych příměstský tábor tematicky neladila.“* (R7)

Existují ovšem i lidé, kteří se s tímto názorem neztotožňují. Naopak si myslí, že i na jakémkoliv příměstském táboře je dějová linka ku prospěchu. Příběh či dějová linka může být vodítkem pro instruktora v plánování jednotlivých aktivit tak, aby na sebe logicky navazovaly. Zároveň je zasazení do příběhu atraktivní pro účastníky.

„Je dobré mít dějovou linii, protože ze zkušeností vím, že děti baví, když to má příběh. Na základě toho už můžeme plánovat aktivity a zasadit je do příběhu. Příběh jde zakomponovat do jakkoli zaměřeného tábora. Pro účastníky je to zpestření a instruktorům to pomáhá ve vytváření programu.“ (R3)

„Určitě je nějaká nit důležitá. Je to sice těžší, když děti na táboře nespí, ale je to dobré ke vtáhnutí dětí do aktivity. Taky to nabízí spoustu možností instruktorovi, jak program uchopit.“ (R4)

„Tím, že je tam příběh se to liší od tanečního soustředění.“ (R8)

Podle respondenta 6 je rozhodující věk. U mladších dětí je provázanost příběhem důležitější, protože je motivuje k účasti v aktivitách a vtahuje do programu. Starší děti naopak ocení spíše různorodost aktivit a provázanost mohou vidět v utváření společných zážitků během tábora.

„Já si myslím, že záleží na věkové kategorii. U mladších dětí a prvního stupně základních škol je to důležité, protože je tak udržíte v tématu a ději. Pro starší děti to nemusí být ten hlavní faktor tábora. Pro ně může být společným symbolem už to, že jsou ve stejném místě a mají stejné instruktory.“

U smíšené věkové skupiny je vhodné přizpůsobit se mladším dětem. Ovšem dbát na pestrost, aby se starší děti nenudily. *„Pokud bych měla skupinu různě starých dětí, tak bych*

téma udělala a snažila bych se přizpůsobit mladším dětem. Tady je ale důležité, aby téma bylo dostatečně zajímavé i pro starší.“ (R6)

Využít soutěžní aktivity jako způsob motivace

„Soutěže zařazuji do programu, protože povznášejí ducha tábora.“ (R6)

Soutěžní aktivity jsou běžnou součástí většiny táborů. Můžeme je využít jako způsob motivace k aktivitě. *„Děti rády soutěží a ukazují, že ony jsou ty zdatnější, rychlejší, šikovnější. Je to pro ně možnost, jak se vybit a ukázat se.*“ (R6)

„Děti jsou soutěživé, je to způsob motivace.“ (R4)

Soutěží můžeme také zvednout sebevědomí dítěte, které není výrazné v tanci. *„Soutěží můžeme podpořit dítě, které je třeba mimo kolektiv nebo je slabší v tanci. Můžu vymyslet aktivitu, ve které je dobré.*“ (R7)

Důležité je vždy dbát na to, aby soutěže probíhaly spravedlivě, podle pravidel. *„V soutěži musí být pro všechny fér podmínky.*“ (R6)

Předat dětem památku na prožitý tábor

Může to být něco, co si děti samy na táboře vyrobily v rámci aktivity. Nebo si z tábora mohou odnést věc, kterou pro ně připravili instruktoři. Tak či tak to představuje hmatatelnou vzpomínku, kterou děti mohou mít u sebe doma a na tábor si tak vzpomenu pokaždé, když ji vidí. Zároveň i rodiče dětí mohou skrze to nahlédnout do dění na táboře a získat lepší představu o průběhu. *„Jakékoliv výstupy jsou dobré. A samozřejmě i věci, které si z tábora dítě může odnést, třeba tričko nebo výrobek, který během tábora vyrobil. Je to vzpomínka, jak pro dítě, tak pro rodiče.*“ (R3)

„Upomínka může být třeba fotka nebo video z tábora.“ (R7)

„Je dobré to zkombinovat. Dítě si něco vyrobí samo třeba v odpoledním programu, ale pak i něco dostane například s logem organizace.“ (R4)

Jestliže se jedná o tematicky zaměřený tábor, měla by upomínka odkazovat právě k tomu. *„Výstup by měl obsahovat taneční umění.*“ (R1)

Zároveň se většina respondentů shodla na tom, že jako upomínku by nedělali cíleně nacvičený program, protože by to negativně mohlo ovlivnit průběh tábora. Ve smyslu upozadování programu na úkor nacvičování.

„Jako výstup bych nedělal choreografii.“ (R5)

„Nemám ráda cílené nacvičování pro rodiče. Není to cíl programu.“ (R6)

„Choreografie není vhodná jako výstup, protože by se tábor mohl zvrhnout v nacvičování.“ (R1)

Respondent 7 by naopak choreografii s dětmi vytvořil. Je to podle něj forma, jak dítě může předvést, co se naučilo. Pro rodiče to může být impuls dítě přihlásit i do celoročního kroužku nebo znovu na tábor. *„Pro mě je závěrečné vystoupení nejdůležitější. Může to být utvrzení pro rodiče, že to byl dobrý nápad své dítě přihlásit. Na základě toho ho může přihlásit i do kroužku a další rok znovu.“ (R7)*

Provést zpětnou vazbu

Zpětnou vazbu respondenti popisovali jako reakci dětí a rodičů na program.

Děti mohou dávat zpětnou vazbu bezprostředně po skončení aktivity nebo v průběhu tábora. Díky tomu, může instruktor lépe reagovat na přítomnou situaci, případně udělat změnu programu. I v případě, že chceme v programu něco zdůraznit, tak k tomu právě zpětná vazba může sloužit jako nástroj.

Zpětná vazba po skončení tábora je především pro instruktory, kteří tábor připravovali a vedli. Skrze ni se mohou dozvědět zajímavé podněty k programu a popřípadě upravit či vylepšit.

Zpětná vazba od rodičů se týká spíše praktických věcí než programu. A i na jejím základě můžeme tábor posunout a zdokonalovat.

„Určitě bych udělala zpětnou vazbu na konci tábora. Ale klidně ji můžeš udělat i ráno, abys věděla, jak jsou naladění a s čím tam přišli. Podle toho, kdyžtak přizpůsobit další program. A na konci dne je můžeš nechat, ať vypíchnout něco, co je bavilo. Můžeš takhle reagovat na to, jak se jim to líbí. Není to jen z dlouhodobého hlediska, ale můžeš na to aktuálně reagovat. S rodiči bych udělala zpětnou vazbu osobně, když si děti vyzvedávají, nebo skrz dotazník poslaný mailem.“ (R8)

5.2 Návrh designu

Tato kapitola obsahuje základní informace, které potřebujeme znát, chceme-li vytvořit kvalitní taneční příměstský tábor. Řadíme sem vymezení cíle tábora, specifikaci cílové skupiny, popis míst, kde se tábor bude odehrávat a návrh programu. Návrh programu obsahuje

plánovaný harmonogram, popis dějové linky, stručný popis jednotlivých aktivit, přičemž dominantní aktivity jsou popsány podrobněji.

5.2.1 Cíl tanečního příměstského tábora

Cílem je představit dětem tanec jako aktivní způsob trávení volného času a zároveň je zábavnou formou naučit elementárním principům v tanci. Prostředkem pro splnění tohoto cíle je vytvoření pestrého a zároveň naučného programu, který dětem ukáže tanec a jeho využití formou nového cirkusu. Program budu tvořit na základě doporučení, která jsem získala z expertního rozhoru s lidmi, kteří příměstské tábory tvoří a realizují.

5.2.2 Cílová skupina tanečního příměstského tábora

Cílovou skupinou jsou děti od 7 do 13 let. Tábor je určený pro veřejnost, mohou se tak přihlásit jedinci s různými tanečními dovednostmi a zkušenostmi. Obsah programu je vhodný pro dívky i chlapce. Kapacita tábora je 20 dětí.

5.2.3 Místo tanečního příměstského tábora

Hlavním dějištěm tábora jsou dva taneční sály ZUŠ, která tábor zajišťuje. V programu jsou zahrnuty také dva parky v okolí a dětské hřiště. Všechna místa jsou dosažitelná pěšky. Při nepříznivém počasí mohou být outdoorové aktivity přesunuty do prostor ZUŠ. Restaurace, která zajišťuje po celý týden obědy, je rovněž v blízkosti školy.

5.2.4 Program tanečního příměstského tábora

Plánovaný scénář

Plánovaný scénář obsahuje vymezení času na jednotlivé aktivity. Jsou zde zahrnuty také pauzy na obědy, které nelze posouvat. Pauzy na svačiny nejsou přesně časově ohraničeny. Jsou zahrnuty do jednotlivých bloků programu a je na instruktorovi, kdy pauzu na svačinu určí. Instruktor se rozhoduje na základě vhodného zařazení v rámci dané aktivity a na základě potřeb dětí. Programové bloky jsou časově flexibilní a dají se přizpůsobit aktuální situaci.

Struktura a časové rozvržení harmonogramu je vesměs stejné po celý týden, mění se pouze obsah jednotlivých částí. Časově stejné rozvržení mají příchody a odchody dětí, shrnutí a rozcvičení, obědy, svačiny a chill zóna. V programu se vyskytují čtyři ojedinělé bloky, a to: *úvodní blok, facepainting, pingpongový turnaj a úvod do akrobacie.*

Přehledné rozvržení programu jednotlivých dnů je v tabulce harmonogram.

Úvodní blok

Úvodní blok je věnován seznámení dětí, jak mezi sebou, tak s instruktory formou her. Poté následuje seznámení s prostory, které během tábora mohou využívat. Jako poslední si na základě doporučení respondentů děti stanoví pravidla, která budou dodržovat v průběhu tábora.

„V úvodu bych je seznámil s prostorem, kde celý tábor bude probíhat, potom s lidmi, kteří se o ně budou starat a taky mezi sebou.“ (R4)

„První den s dětmi dělám seznamovací hry.“ (R7)

„Na začátku táboruje dobré dětem stanovit pravidla a provést je po místě, kde se tábor koná.“ (R5)

Facepainting neboli malování na obličej

V rámci tématu dne (pantomima) se děti budou moci samy nebo navzájem namalovat podle vlastní fantazie nebo podle vzorových obrázků, které budou mít k dispozici. K dispozici bude také osoba, která má s malováním na obličej zkušenosti a může tak dětem poradit nebo pomoci.

Pingpongový turnaj + doprovodný program

Přesto, že tento tábor má své zaměření, dle doporučení respondentů by i tak měl obsahovat aktivity, které jsou odlišné. Proto jsem zařadila do programu pingpongový turnaj, kde se mohou projevit i děti, které nejsou tak zdatné v tanci. Zároveň je zde také zahrnuta soutěžní složka, kterou mají děti rády. Přestože by se mohlo zdát, že ping-pong s tancem nesouvisí, najdeme i představení, která se věnují sportu, například Taneční pocta ping-pongu nastudovaná souborem 420people v roce 2015.

Doprovodný program zahrnuje aktivity pro děti, které se nebudou chtít účastnit turnaje nebo zrovna nebudou hrát. Řadíme sem vodní bitvu, krátké soutěže a výtvarnou dílnu.

Po skončení bude následovat vyhlášení vítěze a předání odměny.

„Přestože je tábor zaměřený na určitou aktivitu, neměl by být jednostranný. Jiné aktivity jsou zpestření. Specifická aktivita může být součástí hry nebo prostředek pro tu hru.“ (R3)

„Soutěží můžeme podpořit dítě, které je třeba mimo kolektiv nebo je slabší v tanci. Můžu vymyslet aktivitu, ve které je dobré.“ (R7)

„Pokud tvořím taneční příměstský tábor a vím, že budou celý týden tancovat, je dobré do programu zařadit i odlišné aktivity.“ (R5)

Úvod do akrobacie

Tohoto bloku se ujme pedagog ZUŠ se zkušenostmi z akrobacie. Tato aktivita je oddělená od následujícího bloku, protože chceme, aby všechny děti měly stejný časový prostor s oběma hosty, viz programové dominanty. Je to výhodné také vzhledem k finančním možnostem.

Příchody a odchody dětí

Dle doporučení jsem vyhradila jednu hodinu na začátku a na konci programu pro příchod a odchod dětí.

„Je dobré mít časový prostor na shromáždění dětí, kvůli časovým možnostem rodičů. Doporučuji delší čas pro shromáždění dětí, asi hodinu na začátku a taky na konci.“ (R3)

Tento čas budou děti moci strávit na tanečním sále a věnovat se aktivitám, které pro ně budou nachystané. K dispozici bude instruktor, který na ně zároveň bude dávat pozor. Každý den se začíná a končí na stejném místě, a to v prostorech ZUŠ. Výjimkou je poslední den, kdy v rámci programu budeme končit v parku a rodiče si tak budou moci vyzvednout dítě tam. První den je doba pro příchody dětí delší z administrativních důvodů, a také proto, pokud by rodiče měli nějaké dotazy.

Shrnutí dne a rozcvičení

Tento blok je zařazen vždy jako start dne. Zahrnuje zpětnou vazbu na minulý den a rozcvičení zábavnou formou. Je to v podstatě rituál, který děti vtáhne zpět do programu a zároveň umožní vyjádřit pocity, emoce a názory na předchozí den. Zpětná vazba je prováděna jednoduchou formou pomocí různých aktivit jako „teploměr“, popis dne jedním slovem...

Rozcvičení probíhá formou her, které navazují na následující program. Účelem je děti povzbudit do nového dne a efektivně protáhnout celé tělo. Rozcvičení má na starost postava, která spolu s instruktorem provází programem v kostýmu.

Opět jsou zde zahrnuty doporučení respondentů.

„Před tancování zařazuju rozvičku jak ráno, tak odpoledne. Do rozvičky můžu vložit prvky, které budu chtít později použít do choreografie.“ (R7)

„Doporučuji začít rozvičením.“ (R2)

Obědy a svačiny

Vzhledem k doporučení respondentů jsou v programu zařazeny obědy a svačiny. Časový blok na oběd je pevně stanoven v harmonogramu a nelze s ním hýbat, z důvodů

navázání na další subjekt – restauraci. Čas na svačiny je flexibilní a odvíjí se od potřeb dětí a programu.

„Musíš mít zajištěné svačiny a obědy.“ (R2)

„Důležité je, mít zařízené jídlo. Je to důležité pro rodiče.“ (R4)

Chill zóna neboli klidná poobědová aktivita

Tento blok je také pravidelný. Je zařazený vždy za pauzou na oběd. V chill zóně mají děti prostor pro relaxaci, zároveň mají možnost rozšířit své znalosti v oblasti tance a nového cirkusu. Tato přednáška bude probíhat formou povídání s pedagogem, který s nimi daný den měl program. Téma bude vždy navazovat na aktivity dne. Můžeme využít video ukázky, fotografie, rekvizity a jiné pomůcky. Aktivita může probíhat venku nebo ve vnitřních prostorách, podle počasí.

Opět jsem dbala doporučení respondentů a zařadila za oběd klidovou aktivitu.

„Doporučuji začít ráno, jak jsou děti zvyklé ze školy, protože tam je tělo nejsvěžejší. Poté pauza na oběd a po obědě klidná aktivita, kterou můžeme uvést další část.“ (R1)

Drobnou odchylkou v tomto bloku je čtvrtý a pátý den. Ve čtvrtém dnu je na chill zónu vyhrazený delší čas, kvůli účasti hostů a následné diskuzi s nimi. V pátém dnu je tento prostor vyhrazen pro vytvoření designu vlastního trička, které děti dostanou na památku s logem ZUŠ.

„Je dobré to zkombinovat. Dítě si něco vyrobí samo třeba v odpoledním programu, ale pak i něco dostane například s logem organizace.“ (R4)

Tabulka 1

Plánovaný scénář

	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30	12:00	12:30	13:00	13:30	14:00	14:30	15:00	15:30	16:00	16:30	17:00
Pondělí	Příchod dětí			Úvodní blok		Pantomima + svačina			Oběd	Chill zóna	Facepainting + svačina		Pantomima	Odchod dětí						
Úterý	Příchod dětí	Shrnutí dne a rozcvičení		Žonglérův slabikář + svačina			Oběd	Chill zóna	Hry + žonglérův slabikář + svačina			Odchod dětí								
Středa	Příchod dětí	Shrnutí dne a rozcvičení		Kontaktní tanec + cvičení důvěry + svačina			Oběd	Chill zóna	Pingpongový turnaj + doprovodný program + svačina			Odchod dětí								
Čtvrtek	Příchod dětí	Shrnutí dne a rozcvičení		Úvod do akrobacie + svačina	Akrobacie HOST		Oběd	Chill zóna + diskuze s hosty + svačina		Akrobacie HOST + vystoupení		Odchod dětí								
Pátek	Příchod dětí	Shrnutí dne a rozcvičení		Vlastní tvorba dětí + svačina			Oběd + dezert	Tvorba triček	Cirkusové odpoledne + svačina Program je prodloužený do 18:00											

Dramaturgie

Téma, které celý tábor prostupuje je nový cirkus a jeho jednotlivé složky. Každý den je věnován jiné složce neboli disciplíně. První dva dny jsou zaměřeny na cirkusovou a divadelní složku a další dva dny na složku taneční. Konkrétně je první den zaměřen na pantomimu, druhý den na žonglérské základy, třetí den na kontaktní tanec a čtvrtý den na akrobacii. Každou disciplínu vyučuje děti jiný pedagog ze ZUŠ. Výjimkou je čtvrtý den, kdy jsou k výuce přizváni hosté. Poslední den propojuje vše, co se děti dozvěděly a naučily o jednotlivých disciplínách nového cirkusu. Své nově nabyté dovednosti děti mohou ukázat rodičům v posledním bloku programu, který je koncipován jako přehlídka nabytých dovedností.

Celým programem provází děti spolu s instruktorem postava, která každý den vystupuje v jiném kostýmu podle toho, jaké disciplíně je den věnován.

Programové dominanty

Jako programové dominanty jsou označeny stěžejní aktivity jednotlivých dnů, týkající se aktuálního téma dne. Každý den obsahuje minimálně jednu programovou dominantu, která je zasazena do dopoledního nebo odpoledního programu. Výjimkou jsou druhý a čtvrtý den, které obsahují dvě dominanty, dopolední i odpolední.

Programovou dominantou prvního dne je tanec s rekvizitou. Tato aktivita je zasazena do odpoledního programu a je poslední. Obsahem aktivity je naučit děti jednoduchou variaci kroků, kterou si sami dotvoří s pomocí rekvizity. Rekvizitu si budou sami vybrat z množství věcí, které pro ně budou připraveny. Může to být například sako, klobouk nebo deštník. Cílem aktivity je přimět děti ke kreativnímu myšlení a využití prvků, které se naučily v dopoledním programu. Při tvorbě aktivity jsem vycházela z doporučení expertů, kteří považují rekvizity při práci s dětmi za obohacující.

„Děti mají rády různé rekvizity a pomůcky jako šátky a balóny.“ (R2)

Programovou dominantou druhého dne je aktivita s názvem Žonglérův slabikář neboli cirkusové základy. Obsahem této aktivity je seznámit a naučit děti různým cirkusovým dovednostem, které se dají využít také v tanci. Konkrétně je to žonglování s různými předměty, práce s obručí, balanční cvičení, a poté využití dovedností v praxi na jednokolce, slackline, chůdách nebo při střelbě na terč. Praktická část programu se bude odehrávat v prostorech parku, pokud to z jakýchkoliv důvodů nebude možné, můžeme přesunout v modifikované formě aktivity do budovy. Opět vycházím z doporučení, která nabádají k různorodému programu.

„Myslím, že není dobré je zavřít na celý den do tělocvičny. Naopak když jsem s nimi venku, mají více energie a větší motivaci.“ (R7)

„Pro děti je to zajímavé, protože se podívají i mimo tábor a můžou zažít něco nového.“ (R4)

Programovou dominantou třetího dne je kontaktní tanec. Obsahem je seznámit děti s tancem ve dvojici či větší skupině a pomocí různých cvičení v nich podpořit důvěru k tanečnímu partnerovi. Naučit je elementární principy „zvedaček“, protitahu, protitlaku, vnímání tanečního partnera a spolupráce. Na základě tohoto podkladu poté vytvořit krátkou choreografii, kterou se děti naučí.

Tato aktivita je oproti předchozím aktivitám náročnější. Děti již mají zvládnuté základní dovednosti v tanci, a proto můžeme přistoupit k náročnějšímu programu.

„Na začátku týdne se tělo na zátěž musí připravit a až potom, když je v nějakém režimu, jsou vhodné náročnější a delší aktivity.“ (R1)

Programovou dominantou čtvrtého dne je akrobacie s pozvanými hosty. Obsahem aktivity je děti naučit základní principy akrobacie. Řadíme sem práci s těžištěm, zpevnění středu těla, a pokud budeme provádět i akrobacii ve větším počtu lidí, tak stejně jako u kontaktního tance je důležitá důvěra.

Tato aktivita bude výjimečná tím, že ji nebudou učit pedagogové ZUŠ, ale profesionální tanečníci z novocirkusového souboru Cirk La Putyka a na závěr dětem předvedou akrobatické vystoupení. Děti budou podle úrovně svých dovedností rozděleny do dvou skupin. Hosté budou pracovat dopoledne s jednou skupinou a odpoledne s druhou skupinou. Rozdělení je výhodné také z hlediska bezpečnosti. K tomuto kroku jsem přistoupila také s ohledem na doporučení, která se přiklánějí k pozvání hosta. Tato aktivita je zároveň vrcholem programu, proto je zařazená do čtvrtého dne.

„S hostem mám zkušenost, je to pro ně zábava. Po delší době, když jsou děti už zvyklé na instruktory a najednou se objeví nový element, je to pro ně zpestření. Hosta bych pozvala až v druhé části. Dětem trvá, než se navzájem seznámí, takže pozvat hned někoho navíc by bylo kontraproduktivní.“ (R6)

„Ráda zvu na tábor hosty, kteří s dětmi udělají aktivitu, kterou já neumím. (R7)

„Doporučuju nechat program gradovat a nechat si „nejlepší aktivitu“ až na konec. Začít pozvolněji a až se děti poznají, tak zařadit akčnější aktivity, ze kterých jím zůstane ten intenzivní zážitek.“ (R6)

Programovou dominantou pátého dne je Cirkusové odpoledne. Jsou zde pozváni rodiče dětí, kteří díky tomuto odpoledni mohou nahlédnout do programu tábora, vidět co se jejich dítě naučilo a popřípadě si i vyzkoušet některou z aktivit. Cirkusové odpoledne zahrnuje malování na obličej, střelbu na terč, žonglování, jízdu na jednokolce, balancování s předměty, práci s obručí, chůzi na chůdách a prostor pro akrobacii. Jsou zde aktivity, které se objevily v některé části programu předchozích dní. Zároveň bude dětem a rodičům prezentováno video sestříhané z celého tábora. K dispozici bude také fotograf. Fotografie budou uloženy na stránkách školy a rodiče si je budou moci stáhnout.

„Upomínka může být třeba fotka nebo video z tábora.“ (R7)

6. Diskuse

Dnešní doba je charakteristická užíváním elektronických zařízení od mobilů až po herní konzole. Čas strávený hraním her nebo sledováním televize se rozpíná a významně ovlivňuje trávení volného času celé společnosti, tím spíše pak u dětí, které ho mají velké množství. Dříve přirozený pohyb se z běžného života vytrácí a nahrazují ho sedavé aktivity.

Jednou z cest, jak děti přimět k aktivnímu trávení volného času, je navštěvování kroužků, sportovních klubů nebo třeba základních uměleckých škol. Tato zařízení jsou uzpůsobená z hlediska materiálního i personálního k edukaci dětí pomocí pohybových či uměleckých aktivit. Jejich hlavním cílem by mělo být děti všestranně a harmonicky rozvíjet a zároveň jim dát prostor k seberealizaci. Není to lehký cíl, a proto se musíme zamyslet také nad riziky, která mohou vzniknout nedostatečnými znalostmi a zkušenostmi pedagogů, popřípadě instruktorů či lektorů.

Pokud se zaměříme na ZUŠ jakožto subjekt, který nabízí své služby prakticky v každém větším městě v České republice, musíme dbát především na vzdělání pedagogů. Jejich znalosti a zkušenosti jsou stěžejní pro harmonický rozvoj dítěte. Tím spíše u tanečního oboru, kde jsou klíčové pro fyzický vývoj dítěte. Platí to i pro aktivity spojené s příměstskými tábory. Rámcový vzdělávací program sice oblast příměstských táborů neupravuje, ale přesto by ZUŠ měly dbát na dodržení správných postupů.

Vzhledem k nepopiratelnému dopadu na rozvoj a vývoj dítěte je nutné při organizaci a tvorbě příměstských táborů dbát na dodržení principů a zásad, a tak předejít rizikům, která mohou dítě ohrozit na zdraví. Kromě tohoto rizika bychom ale neměli zapomínat ani na riziko neatraktivnosti programu, na základě, kterého může dojít k situaci, kdy dítě ztrácí o program zájem.

Na základě těchto zjištění jsem se rozhodla vést rozhovory se zkušenými pedagogy a instruktory a zjistit tak, jaká jsou největší úskalí, která v organizaci a tvorbě tanečních příměstských táborů a příměstských táborů obecně mohou vyvstat. Přesto, že pole působnosti respondentů jsou odlišná (tedy že někteří jsou vedoucí pracovníci volnočasových objektů, jiní pedagogové tanečního oboru v ZUŠ a další zase instruktoři tvořící příměstské tábory) jejich nazírání na problematiku sestavení adekvátního a záživného programu jsou ve většinou shodná nebo podobná. Není tomu tak vždy, protože i když jsou primární principy postavené na stejném základu, každý člověk přemýšlí individuálně. K těmto zjištěním jsem došla prostřednictvím analýzy informací získaných

z odpovědí respondentů. Následně jsem z nich sestavila sadu doporučení rozdělenou do čtyř kategorií. Každé doporučení je zároveň podpořeno citací z uskutečněných rozhovorů.

Při tvorbě svého vlastního programu jsem vycházela z již zmíněných doporučení a informací od ředitelky ZUŠ, která můj tábor bude zaštiťovat. K těmto informacím patří například skutečnost, že propagaci a administrativní záležitosti včetně plateb provede sama ZUŠ. Mým úkolem tedy bylo pouze sestavit plánovaný scénář a vytvořit dramaturgickou linku. Při tvorbě dramaturgické linky jsem se inspirovala současnými trendy v oblasti tance a k ní následně volila jednotlivé aktivity.

Výsledkem je pětidenní taneční příměstský tábor s tematickým zaměřením na nový cirkus. Program je sestaven tak, aby rozvíjel fyzickou, duševní i sociální stránku dětí, a to pod vedením pedagogů, kteří jsou náležitě edukováni a jsou způsobilí k vedení specifických aktivit. I když v sobě program odráží mnohé doporučení, tak ne vždy je možné dostat všem. Poté záleží na organizátorovi, jak si obhájí jednotlivé bloky programu před zadavatelem.

Úskalím tvorby tohoto tábora je pro mne názorová jednostrannost, která vyplývá z toho, že jsem jej tvořila sama. Ne nadarmo se říká, že „víc hlav víc ví“. Při tvorbě jsem neměla možnost konfrontovat své nápady a obsah jednotlivých aktivit s dalšími názory a postoji jiných lidí, což je dle mého názoru nepostradatelné při vyhledávání rizik.

Možností, jak sadu doporučení dále obohatit, může být provedení dalších rozhovorů. Rozhovory mohou být více zaměřené na oblast propagace a sponzoringu, popřípadě na oblast administrativy, která v mém zpracování vychází z přenesení administrativních záležitostí na ZUŠ.

7. Závěr

Bakalářská práce je zaměřena na vytvoření tanečního příměstského tábora jakožto možnosti, jak děti mohou trávit volný čas.

Cílem teoretické části bylo charakterizovat pojem volný čas, jeho vývoj a vliv na rozvoj dětí. Dále popsat příměstský tábor a důvody jeho rozmachu v dnešní době. A v neposlední řadě charakterizovat pojem tanec. V jednotlivých kapitolách byl popsán jeho historický vývoj, jeho postavení v České republice a možnosti vzdělávání v tanci. Další kapitoly tvořily oblasti, které pomocí tance můžeme rozvíjet.

Cílem praktické části bylo sestavit sadu doporučení pro organizaci a tvorbu tanečních příměstských táborů a vytvoření programu, který z těchto doporučení bude vycházet. Doporučení byla získána kvalitativní obsahovou analýzou informací získaných z rozhovorů s experty. Tito experti byli zkušení pedagogové a instruktoři v oblastech tance, příměstských táborů a volného času. Doporučení jsou rozdělena do čtyř kategorií a jsou podložena citacemi expertů. Ve dvou bodech dochází k rozdílným názorovým proudům respondentů. Oba názorové proudy jsou v textu zaznamenány a nechávají prostor tvůrci přiklonit se k názoru, který více odpovídá jeho situaci. Program tábora včetně plánovaného scénáře a dramaturgické linky je vytvořen s přihlédnutím k sadě doporučení.

8. Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na trávení volného času dětí formou příměstského tábora, potažmo tanečního příměstského tábora. Jsou zde uvedeny vlivy aktivního trávení volného času a tance na rozvoj osobnosti.

Cílem teoretické části je definovat pojem volný čas, jeho historický vývoj a funkce. Dále charakterizovat příměstský tábor jakožto způsob trávení volného času. Nedílnou součástí je také definovat pojem tanec, jeho historický kontext a jeho současné vnímání u nás. Dále popsat vliv tance na rozvoj osobnosti a ZUŠ jako místo, kde se s tancem můžeme setkat.

Praktická část je zaměřena na tvorbu programu tanečního příměstského tábora s přihlédnutím k sadě doporučení. Sada doporučení byla sestavena na základě provedených rozhovorů a následným porovnáváním a vyhodnocováním získaných informací. Rozhovory byly vedeny s experty z oblasti tance, příměstského tábora a volného času.

Klíčová slova: tanec, příměstský tábor, volný čas, základní umělecká škola

9. Summary

The bachelor thesis is focused on children spending their leisure time at a day camp, more specifically a dance suburban day camp. The thesis also describes the influences of actively spent leisure time and dance on the development of personality.

The main target of the theoretical part of this thesis is to define the concept of leisure time, its historical development and functions, together with characterizing a suburban day camp as a way to spend leisure time. A significant part is also dedicated to the defining the concept of dance, its historical context and how it is perceived nowadays in the Czech Republic. Further it describes the influence of dance on the personality development and elementary art school as a place, where we can meet dancing activities.

The practical part is focused on creating the program of a dance suburban day camp with the help of a set of recommendations. This set was created based on the interviews followed by comparing and evaluating the obtained information. The interviews were made with the experts from the fields of dance, suburban day camps and leisure.

Key words: dance, suburban day camp, leisure, elementary art school

10. Referenční seznam

1. BLAŽÍČKOVÁ, Eva. *Metodika a didaktika taneční výchovy*. 2. vydání. Praha: Konzervatoř Duncan centre, 2005, 63 s. ISBN 8072901664.
2. BLAŽÍČKOVÁ, Eva. *Metodika a didaktika taneční výchovy*. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2004. Texty pro distanční studium. ISBN 80-7290-166-4.
3. DOSEDLOVÁ, Jaroslava a Jiří KANTOR. *Tanečně-pohybová terapie a muzikoterapie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 111 s. Studijní opory. ISBN 978-80-244-3682-1.
4. ELIÁŠOVÁ, Bohumíra. *Improvizční postupy v současném tanci*. Praha: Akademie múzických umění v Praze (Nakladatelství AMU), 2013. ISBN 978-80-7331-269-5.
5. FERJENTSIK WERNEROVÁ, Blanka. *Tanec a společnost*. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2009, 143 s. ISBN 978-80-7331-162-9.
6. FRANC, Martin a Jiří KNAPÍK. *Volný čas v českých zemích 1957-1967*. Praha: Academia, 2013, 573 s. Šťastné zítřky, sv. 8. ISBN 978-80-200-2229-5.
7. GERSHUNY, Jonathan. *Changing times: work and leisure in postindustrial society*. New York: Oxford University Press, 2003. ISBN 0-19-828787-9.
8. HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Vydání druhé. Praha: Portál, 2011, 239 s. ISBN 978-80-262-0030-7.
9. HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Třetí, aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015, 774 s. ISBN 978-80-262-0873-0.
10. HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004, 173 s. ISBN 8071789275.
11. HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb*. 2003. Přeložil Jiří REZEK. Praha: Grada Publishing, 2003, 486 s. ISBN 8024702029.
12. CHARVÁT, Ondřej. Děti tráví víc času s elektronickými médii než venku v přírodě. *Čr2030* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, ©2020, 18. 2. 2017 [cit. 2020-05-17]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/magazin/lide/deti-travi-vic-casu-s-elektronickymi-medii-nez-venku-v-prirode/>
13. JEBAVÁ, Jana. *Kapitoly z dějin tance a možnosti terapie*. Praha: Karolinum, 1998, 123 s. ISBN 8071846201.

14. JEŘÁBKOVÁ, Jarmila. *Taneční průprava*. Praha: NIPOS-ARTAMA, 2004. ISBN 8070681810.
15. JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPOVÁ. *Média a společnost: [stručný úvod do studia médií a mediální komunikace]*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007, 207 s. ISBN 9788073672874.
16. KAČER, Jan a Ivana ŠPIŘÍKOVÁ. *Příměstský tábor* [online]. Brno: Mravenec, 2007 [cit. 2020-05-16]. ISBN 978-80-86994-39-0.
17. KAZÁROVÁ, Helena, ed. *Tanec a balet v Čechách, Čechy v tanci a baletu*. 2016. Praha: Akademie múzických umění v Praze (Nakladatelství AMU), 2015. ISBN 978-80-7331-371-5.
18. KAZÁROVÁ, Helena. *Barokní balet ve střední Evropě*. V Praze: Akademie múzických umění, 2008, 179 stran, xxiv stran obrazové přílohy. ISBN 978-80-7331-130-8.
19. KOŘISTOVÁ, Lucie. Ráno dítě odvezete a večer si ho zase přivezete domů. Příměstské tábory jsou řešením pro děti, které nedokáží být delší dobu bez rodičů, a pro rodiče, jež se o své potomky v době letních prázdnin nedokáží postarat. *Čtidoma.cz* [online]. Praha: Centa, 2016, 22.6.2016 [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <https://www.ctidoma.cz/vztahy/2016-06-22-vyberte-diteti-primestsky-tabor-je-nejvyssi-cas-24965>
20. KŘIVOHLAVÝ, Jaro a Jiří MAREŠ. *Komunikace ve škole*. Brno: Masarykova univerzita, 1995, 210 s. ISBN 8021010703.
21. LÖSSL, Jiří. *Rytmičká pohybová a taneční výchova mladšího žactva: deset lekcí pro začínající pedagogy*. Praha: NIPOS-ARTAMA, 2007, 93 s. ISBN 9788070682142.
22. MIOVSKÝ, Michal, Lenka SKÁCELOVÁ, Jana ZAPLETALOVÁ, et al. *Prevence rizikového chování ve školství*. Druhé, přepracované a doplněné vydání. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, 2015. ISBN 978-80-7422-392-1.
23. MRÁZOVÁ, Šárka. Rodiče si vybírají příměstské tábory podle doporučení od známých. Brigádníky nepřepláčíme, motivací je pro ně praxe, říká pořadatel. *Hospodářské noviny* [online]. 2018, 16.7.2018 [cit. 2020-05-16]. ISSN 1213-7693. Dostupné z: <https://domaci.ihned.cz/c1-66194220-rodice-si-vybiraji-primestske-tabory-podle-doporuceni-od-znamych-brigadniky-nepreplacime-motivaci-je-pro-ne-praxe-rika-poradatel>
24. MUKAŘOVSKÝ, Jan. *Estetická funkce, norma a hodnota jako sociální fakty*. Praha: Fr. Borový, 1936, 85 s.

25. PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2008, 221 s. ISBN 978-80-7367-423-6.
26. PÁVKOVÁ, Jiřina, Bedřich HÁJEK, Břetislav HOFBAUER, Vlasta HRDLIČKOVÁ a Anna PAVLÍKOVÁ. *Pedagogika volného času*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2002, 231 s. ISBN 8071787116.
27. PAYNE, Helen. *Kreativní pohyb a tanec ve výchově, sociální práci a klinické praxi*. Přeložil Lenka STAŇKOVÁ, přeložil Radana ŠOURKOVÁ. Praha: Portál, 1999, 239 s. ISBN 8071782130.
28. PETRÁČKOVÁ, Věra a Jiří KRAUS. *Akademický slovník cizích slov*. Praha: Academia, 1995, 445 s. ISBN 80-200-0523-4.
29. PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. Sedmé, aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Portál, 2013, 395 s. ISBN 978-80-262-0403-9.
30. REY, Jan. *Jak se dívat na tanec*. Praha: Vyšehrad, 1947, 169 s., [16] s. obr., příl.
31. RIGEL, Filip. *Školský zákon: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2014, xvii, 820 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-550-3.
32. SEDLÁK, František a Rudolf SIEBR. *Didaktika hudební výchovy*. 2. upr. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988, 311 s. Učebnice pro vysoké školy. ISBN (Váz.).
33. SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2009, 240 s. ISBN 978-80-246-1602-5.
34. SMÉKAL, Vladimír a Mojmír VÁŽANSKÝ. *Základy pedagogiky volného času*. 1995. Brno: Paido, 1995, 176 s., 13 s. příl. ISBN 8090173799.
35. STADLEROVÁ, Hana a Daniela TAYLOR. Přínos vzdělávací oblasti Umění a kultura pro rozvoj dítěte. *Gramotnost, pregramotnost a vzdělávání* [online]. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2019, 2019, 3(1), 109-124 [cit. 2020-05-16]. ISSN 2533-7890. Dostupné z: https://issuu.com/gramotnostpedfuk/docs/gramotnost_01_2019_final
36. STANĚK, Filip. Tanec jako jazyk. *Filip Staněk* [online]. Webnode, 2019, 2019 [cit. 2020-05-14]. Dostupné z: <https://www.filipstanek.cz/tanec-jako-jazyk/>

37. ŠEJTKA, Ondřej. Přehled legislativy pro pořádání příměstských táborů. *Česká rada dětí a mládeže* [online]. Praha: Česká rada dětí a mládeže, 2016, 2016 [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <http://poradna.crdm.cz/primestske-tabory/prehled-legislativy-pro-poradani-primestskych-taboru-309>
38. ŠTEFANOVÁ, Veronika. NOVÝ CIRKUS V ČESKÉ REPUBLICE. *CIRQUEON CENTRUM PRO NOVÝ CIRKUS* [online]. Praha 4 - Nusle [cit. 2020-05-12]. Dostupné z: <https://www.cirqueon.cz/novy-cirkus-v-ceske-republice>
39. ŠTEFANOVÁ, Veronika. Loutkář: Historie nového cirkusu. *Loutkář* [online]. Praha: Sdružení pro vydávání časopisu Loutkář, 2016, 1/2016 [cit. 2020-05-13]. Dostupné z: <http://www.loutkar.eu/index.php?h&id=2016004>
40. ŠVANDOVÁ, Lenka. *Taneční výchova pro předškolní děti*. Praha: NIPOS-ARTAMA, 2007, 93 s. ISBN 9788070682104.
41. VAŠEK, Roman. *Český tanec v datech: 1 / TANEČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ* [online]. Praha: Institut umění - Divadelní ústav, 2017 [cit. 2020-05-06]. ISBN 978-80-7008-381-9. Dostupné z: <https://www.idu.cz/tanec/cesky-tanec-v-datech-01-vzdelani.pdf>
42. VOHÁŇKA, Ondřej. Taneční tábor. *Agentura Tapaza* [online]. Agentura TAPAZA, 2020, 2020 [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: http://taborytapaza.cz/volba_tanecni.php
43. WALKER, Matthew P. *Proč spíme: odhalte sílu spánku a snění*. Přeložil Filip DRLÍK. V Brně: Jan Melvil Publishing, 2018, 414 s. Pod povrchem. ISBN 978-80-7555-050-7.
44. ZÁDĚROVÁ-KYTÝŘOVÁ, Markéta. *Taneční gymnastika*. Praha: IPOS ARTAMA, 2002. ISBN 80-7068-167-5.
45. ZÍBRT, Čeněk, LAUDOVÁ, Hannah, ed. *Jak se kdy v Čechách tancovalo: dějiny tance v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku od nejstarší doby až do konce 19. století se zvláštním zřetelem k dějinám vůbec*. 2. vyd., 1. v SNKLHU. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1960, 439 s. ISBN V0000039859.
46. ZUMROVÁ, Barbora. *Kultura21.cz: Street dance, mnoho tváří pouličního umění. Kultura21.cz: průvodce kulturou nejen 21. století* [online]. 21. 2. 2017 [cit. 2020-05-12]. Dostupné z: <http://www.kultura21.cz/hudba/15887-street-dance>
47. Co je ZUŠ?: Základní umělecké školy poskytují mimořádně kvalitní vzdělání. Proč? *Základní umělecká škola Náchod* [online]. Náchod: ZUŠ Náchod, ©2020, © 2020 [cit. 2020-05-19]. Dostupné z: <https://www.zusnachod.cz/cs/o-nas/co-je-zus>

48. Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí. *Ministerstvo zdravotnictví České republiky* [online]. Praha: KAKTUS Software, ©2010, 29.1.2014 [cit. 2020-05-19]. Dostupné z: https://www.mzcr.cz/Verejne/dokumenty/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci_8690_3016_5.html
49. ČESKÁ REPUBLIKA. *Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže*. In: . Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2014. Dostupné také z: http://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf
50. *Úprava vzdělávacího programu tanečního oboru základních uměleckých škol pro přípravné studium a I. stupeň základního studia*. In: .
51. Jak poznat dobrý tábor. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020, © 2013–2020 [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/jak-poznat-dobry-tabor>
52. FRANCIE. *EU Physical Activity Guidelines: Recommended Policy Actions in Support of Health-Enhancing Physical Activity*. In: . Biarritz, 2008. Dostupné také z: [file:///C:/Users/Petra/Downloads/EU_pohybova%20aktivita%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Petra/Downloads/EU_pohybova%20aktivita%20(1).pdf)
53. IZUŠ: Seznam základních uměleckých škol v ČR. *IZUŠ: Seznam základních uměleckých škol v ČR* [online]. 2020, 12. 5. 2020 [cit. 2020-05-12]. Dostupné z: https://www.izus.cz/kontakt/seznam_zakladnich_umeleckych_skol_v_cr/
54. *Taneční zóna: revue současného tance*. Praha: Sdružení pro podporu vydávání revue současného tance, 2009, **13**. ISSN 1213-3450.
55. *Taneční magazín: Novinky z tanečního světa* [online]. 2009 [cit. 2020-05-12]. Dostupné z: <https://www.tanecnimagazin.cz/2009/02/06/historie-tance/>
56. Mezinárodní divadlo. *Jatka78* [online]. Praha, 2016 [cit. 2020-05-13]. Dostupné z: <http://www.jatka78.cz/cs/o-nas>
57. *LetNiLetNá: Nový cirkus* [online]. Praha 6, ©2003-2020 [cit. 2020-05-13]. Dostupné z: <https://letniletna.cz/cs/novy-cirkus/>
58. Letní příměstský tábor 2020 - Olomouc. *Coufalovi taneční škola s tradicí* [online]. Olomouc, 2020 [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <http://www.coufalovi.cz/cz/kurzy-tance/letni-primestsky-tabor-2020-olomouc/>

59. Příměstský taneční tábor pro děti 6-10 let. *Centrum tance: pohybem ke zdraví a kráse* [online]. Praha: Allstar Group, 2020, 2020 [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <https://www.centrumtance.cz/kurz/detail/HP67426/primestsky-tanecni-tabor-pro-deti-6-10-let>
60. ZUŠ je český unikát. Rodí se tam umělci i publikum. *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 2020, 30.5.2017 [cit. 2020-05-19]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/onadnes/vztahy-sex/zus-open-umelecke-vzdelavani-v-cesku.A170528_212341_deti_haa

11. Seznam příloh

Příloha č. 1 Vzorový rozhovor

Příloha č. 2 Informované souhlasy osob poskytující rozhovory

Příloha č. 1. Vzorový rozhovor

1. Jaké jsou vaše doporučení pro tvorbu příměstského tábora?

Důležité je uvědomit si pro koho je tábor určen. Je to pro děti, které mají prázdniny, takže by to pro ně neměla být povinnost, ale radost a dobrodružství. Cílem je, že děti odcházejí spokojené a šťastné. Na základě tohoto je pak dobré mít dějovou linii, protože ze zkušeností vím, že děti baví, když to má příběh a na základě toho už můžeme plánovat aktivity a zasadit je do příběhu. Příběh jde zakomponovat do, jakkoliv zaměřeného tábora. Pro účastníky je to zpestření a instruktorům to pomáhá ve vytváření programu. Lepší je, když program tvoří méně lidí (3-4), protože pak není potřeba aby skupinu někdo řídil a všechno trvá kratší dobu. Pokud instruktory naplňuje to, co dělají, tak to přenáší i na děti. Doporučuji delší čas pro shromáždění dětí cca hodinu na začátku i na konci, pokud by to bylo delší ztratilo by to dynamiku programu.

2. Proč pořádáte příměstské tábory?

Protože děti jsou jedna z největších skupin. Ekonomický důvod.

3. Jakou část programu by děti měly strávit aktivitou na kterou je tábor zaměřen v poměru k jiným aktivitám?

Přestože je to tábor zaměřený na určitou aktivitu, neměl by být jednostranný. Jiné aktivity jsou zpestření. 50:50. Specifická aktivita může být součástí hry nebo prostředek pro tu hru.

4. Jak dlouho zabere příprava PT?

Pokud tábor připravují 3-4, měli by být schopni ho připravit za týden. Nejdelší dobu trvá najít dějovou myšlenku o čem by tábor měl být. To spouští kreativitu.

5. Jaké jsou největší nebezpečí při pořádání PT?

Jako první to je administrativa. Jako organizátor musíte mít od rodičů dost papírů. Je dobré mít pojištění, protože když se něco stane může rodič vymáhat peníze od organizace. Nesmíme zapomínat, že ne vždy se všechno může podařit. Rodič se na tábor dívá jako zákazník na službu, za kterou zaplatil a očekává, že dostane plnění, tzn. i pojistku. Nejsou to věci, nad kterými organizátor primárně přemýšlí, ale jsou největší úskalí. Vždycky musíme volit přiměřené aktivity k dané věkové skupině. Pokud budeme volit nepřiměřené aktivity, můžeme děti ohrozit na zdraví, anebo je to nebude bavit. V tomto není největší nebezpečí, že se dítě zraní, ale že zvolíme nevhodné prostředky k tomu, aby si tábor užilo. Při neadekvátním programu se buď dítě začne nudit a vymýšlet hlouposti a je riziko úrazu, nebo když bude program nevhodný, nemusí ho dítě zvládnout a může se zranit.

6. Jaký by měl být výstup pro rodiče?

Rodiče mají rádi výstup. Rodiče nedělá nikdy nic víc šťastnějšího, než když vidí, že přichází jeho dítě a je šťastné. Je potřeba je do toho zapojit, například kvůli GDPR a pořizování fotek a videí. Doporučuji spíše fotky nebo je dobré do části programu zapojit rodiče, aby mohli vidět co se na táboře dělo. A pokud jsou vtaženi do hry odchází spokojení. Do toho vstupují dva faktory rodič a dítě. Dítě, které chce nebo je dotlačeno jít na tábor, protože rodič nemá hlídání a pokud se mu to líbí a je nadšené tak je spokojený i rodič a když je spokojený rodič, tak to je ten, co si u tebe může příští rok tábor znovu objednat. Dítě rozhoduje, pokud řekne že se mu tábor nelíbí rodič už ho tam znovu nepřihlásí a najdou jinou možnost. Jakékoliv výstupy jsou dobré. A samozřejmě i věci, které si z tábora dítě může odnést, např. tričko, výrobek, který v rámci programu vyrobil, protože je to vzpomínka, jak pro dítě, tak pro rodiče.

7. Jak byste rozčlenil program v rámci jednoho dne.

Je dobré mít časový prostor na shromáždění dětí, kvůli časovým možnostem rodičů. Mladší děti jsou zvyklé chodit na oběd dříve než starší děti. Po obědě by se měla volit aktivita, které děti zklidní, ale pak program zase nastartovat. Dítě má v nejživější paměti poslední aktivitu a od toho se odvíjí jeho odpověď rodiči. Pokud je to nudná aktivita, bude i adekvátní odpověď, která není žádoucí pro organizátory. Odpolední blok je dobré rozdělit do dvou částí, kdy po obědě je to klidnější a později to graduje ke konci. Program by měl začínat a končit v předem stanovenou hodinu, aby děti nepřišly o žádnou část programu.

8. Je vhodné pozvat hosta?

Ano, host je překvapení. Host, změna místa je zpestření. Ovšem host se musí hodit pro program. Musí to být člověk, který aktivitu s dětmi chce dělat. Jednou týdně je vhodné zařadit návštěvu nebo výlet mimo areál.

Informovaný souhlas

Název studie (projektu): TVORBA A REALIZACE TANEČNÍHO PŘÍMĚSTSKÉHO TÁBORU

Jméno: MICHAELA VELIČKOVÁ

Datum narození:

Účastník byl do studie zařazen pod číslem:

1. Já, níže podepsaný(á) souhlasím s mou účastí ve studii. Je mi více než 18 let.
2. Byl(a) jsem podrobně informován(a) o cíli studie, o jejích postupech, a o tom, co se ode mě očekává. Beru na vědomí, že prováděná studie je výzkumnou činností.
3. Porozuměl(a) jsem tomu, že svou účast ve studii mohu kdykoliv přerušit či odstoupit. Moje účast ve studii je dobrovolná.
4. Při zařazení do studie budou moje osobní data uchována s plnou ochranou důvěrnosti dle platných zákonů ČR. Při vlastním provádění studie mohou být osobní údaje poskytnuty jiným než výše uvedeným subjektům pouze bez identifikačních údajů, tzn. anonymní data pod číselným kódem. Rovněž pro výzkumné a vědecké účely mohou být moje osobní údaje poskytnuty pouze bez identifikačních údajů nebo s mým výslovným souhlasem.
5. Porozuměl jsem tomu, že mé jméno se nebude nikdy vyskytovat v referátech o této studii. Já naopak nebudu proti použití výsledků z této studie.

Podpis účastníka:

Velická!

Podpis osoby pověřené touto studií:

Datum:

16. 3. 2020

Datum:

Informovaný souhlas

Název studie (projektu): TVORBA A REALIZACE TANEČNÍHO PŘÍJĚSTSKÉHO TÁBORU

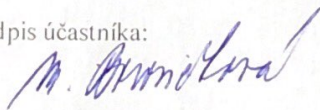
Jméno: MgA. MILADA BOROVIČKOVÁ

Datum narození: 14. 4. 1964

Účastník byl do studie zařazen pod číslem:

1. Já, níže podepsaný(á) souhlasím s mou účastí ve studii. Je mi více než 18 let.
2. Byl(a) jsem podrobně informován(a) o cíli studie, o jejích postupech, a o tom, co se ode mě očekává. Beru na vědomí, že prováděná studie je výzkumnou činností.
3. Porozuměl(a) jsem tomu, že svou účast ve studii mohu kdykoliv přerušit či odstoupit. Moje účast ve studii je dobrovolná.
4. Při zařazení do studie budou moje osobní data uchována s plnou ochranou důvěrnosti dle platných zákonů ČR. Při vlastním provádění studie mohou být osobní údaje poskytnuty jiným než výše uvedeným subjektům pouze bez identifikačních údajů, tzn. anonymní data pod číselným kódem. Rovněž pro výzkumné a vědecké účely mohou být moje osobní údaje poskytnuty pouze bez identifikačních údajů nebo s mým výslovným souhlasem.
5. Porozuměl jsem tomu, že mé jméno se nebude nikdy vyskytovat v referátech o této studii. Já naopak nebudu proti použití výsledků z této studie.

Podpis účastníka:

Podpis osoby pověřené touto studií:

Datum:

3. 2. 2020

Datum:

Informovaný souhlas

Název studie (projektu): TVORBA A REALIZACE TANEČNÍHO PŘÍMĚSTSKÉHO TÁBORU

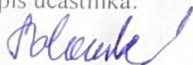
Jméno: Mgr. Zdenka SOLANSKÁ

Datum narození:

Účastník byl do studie zařazen pod číslem:

1. Já, níže podepsaný(á) souhlasím s mou účastí ve studii. Je mi více než 18 let.
2. Byl(a) jsem podrobně informován(a) o cíli studie, o jejích postupech, a o tom, co se ode mě očekává. Beru na vědomí, že prováděná studie je výzkumnou činností.
3. Porozuměl(a) jsem tomu, že svou účast ve studii mohu kdykoliv přerušit či odstoupit. Moje účast ve studii je dobrovolná.
4. Při zařazení do studie budou moje osobní data uchována s plnou ochranou důvěrnosti dle platných zákonů ČR. Při vlastním provádění studie mohou být osobní údaje poskytnuty jiným než výše uvedeným subjektům pouze bez identifikačních údajů, tzn. anonymní data pod číselným kódem. Rovněž pro výzkumné a vědecké účely mohou být moje osobní údaje poskytnuty pouze bez identifikačních údajů nebo s mým výslovným souhlasem.
5. Porozuměl jsem tomu, že mé jméno se nebude nikdy vyskytovat v referátech o této studii. Já naopak nebudu proti použití výsledků z této studie.

Podpis účastníka:

Datum:

27. 5. 2020

Podpis osoby pověřené touto studií:

Datum:

Informovaný souhlas

Název studie (projektu): TVORBA A REALIZACE TANEČNÍHO PŘÍHĚSTKÉHO TÁBORU

Jméno: MONIKA KRUMDOCHOVÁ

Datum narození:

Účastník byl do studie zařazen pod číslem:

1. Já, níže podepsaný(á) souhlasím s mou účastí ve studii. Je mi více než 18 let.
2. Byl(a) jsem podrobně informován(a) o cíli studie, o jejích postupech, a o tom, co se ode mě očekává. Beru na vědomí, že prováděná studie je výzkumnou činností.
3. Porozuměl(a) jsem tomu, že svou účast ve studii mohu kdykoliv přerušit či odstoupit. Moje účast ve studii je dobrovolná.
4. Při zařazení do studie budou moje osobní data uchována s plnou ochranou důvěrnosti dle platných zákonů ČR. Při vlastním provádění studie mohou být osobní údaje poskytnuty jiným než výše uvedeným subjektům pouze bez identifikačních údajů, tzn. anonymní data pod číselným kódem. Rovněž pro výzkumné a vědecké účely mohou být moje osobní údaje poskytnuty pouze bez identifikačních údajů nebo s mým výslovným souhlasem.
5. Porozuměl jsem tomu, že mé jméno se nebude nikdy vyskytovat v referátech o této studii. Já naopak nebudu proti použití výsledků z této studie.

Podpis účastníka:

Podpis osoby pověřené touto studií:

Datum: 4.2. 2020

Datum:

Informovaný souhlas

Název studie (projektu): TVORBA A REALIZACE TANEČNÍHO PŘÍTĚSTKÉHO TÁBORU

Jméno: VĚRA PAVELKOVÁ

Datum narození: 5. 12. 1996

Účastník byl do studie zařazen pod číslem:

1. Já, níže podepsaný(á) souhlasím s mou účastí ve studii. Je mi více než 18 let.
2. Byl(a) jsem podrobně informován(a) o cíli studie, o jejích postupech, a o tom, co se ode mě očekává. Beru na vědomí, že prováděná studie je výzkumnou činností.
3. Porozuměl(a) jsem tomu, že svou účast ve studii mohu kdykoliv přerušit či odstoupit. Moje účast ve studii je dobrovolná.
4. Při zařazení do studie budou moje osobní data uchována s plnou ochranou důvěrnosti dle platných zákonů ČR. Při vlastním provádění studie mohou být osobní údaje poskytnuty jiným než výše uvedeným subjektům pouze bez identifikačních údajů, tzn. anonymní data pod číselným kódem. Rovněž pro výzkumné a vědecké účely mohou být moje osobní údaje poskytnuty pouze bez identifikačních údajů nebo s mým výslovným souhlasem.
5. Porozuměl jsem tomu, že mé jméno se nebude nikdy vyskytovat v referátech o této studii. Já naopak nebudu proti použití výsledků z této studie.

Podpis účastníka:

Podpis osoby pověřené touto studií:

Datum: 25.1.2020

Datum:

Informovaný souhlas

Název studie (projektu): TVORBA A REALIZACE TANEČNÍHO PŘÍJESTVKÉHO TÁBORU

Jméno: VOJTĚCH HATUŠ

Datum narození:

Účastník byl do studie zařazen pod číslem:

1. Já, níže podepsaný(á) souhlasím s mou účastí ve studii. Je mi více než 18 let.
2. Byl(a) jsem podrobně informován(a) o cíli studie, o jejích postupech, a o tom, co se ode mě očekává. Beru na vědomí, že prováděná studie je výzkumnou činností.
3. Porozuměl(a) jsem tomu, že svou účast ve studii mohu kdykoliv přerušit či odstoupit. Moje účast ve studii je dobrovolná.
4. Při zařazení do studie budou moje osobní data uchována s plnou ochranou důvěrnosti dle platných zákonů ČR. Při vlastním provádění studie mohou být osobní údaje poskytnuty jiným než výše uvedeným subjektům pouze bez identifikačních údajů, tzn. anonymní data pod číselným kódem. Rovněž pro výzkumné a vědecké účely mohou být moje osobní údaje poskytnuty pouze bez identifikačních údajů nebo s mým výslovným souhlasem.
5. Porozuměl jsem tomu, že mé jméno se nebude nikdy vyskytovat v referátech o této studii. Já naopak nebudu proti použití výsledků z této studie.

Podpis účastníka:

Hatuš

Podpis osoby pověřené touto studií:

Datum:

4.2.2020

Datum:

Informovaný souhlas

Název studie (projektu): TVORBA A REALIZACE TANEČNÍHO PŘÍHĚSTKÉHO TÁBORU

Jméno: PETR ŠAFRÁNEK

Datum narození:

Účastník byl do studie zařazen pod číslem:

1. Já, níže podepsaný(á) souhlasím s mou účastí ve studii. Je mi více než 18 let.
2. Byl(a) jsem podrobně informován(a) o cíli studie, o jejích postupech, a o tom, co se ode mě očekává. Beru na vědomí, že prováděná studie je výzkumnou činností.
3. Porozuměl(a) jsem tomu, že svou účast ve studii mohu kdykoliv přerušit či odstoupit. Moje účast ve studii je dobrovolná.
4. Při zařazení do studie budou moje osobní data uchována s plnou ochranou důvěrnosti dle platných zákonů ČR. Při vlastním provádění studie mohou být osobní údaje poskytnuty jiným než výše uvedeným subjektům pouze bez identifikačních údajů, tzn. anonymní data pod číselným kódem. Rovněž pro výzkumné a vědecké účely mohou být moje osobní údaje poskytnuty pouze bez identifikačních údajů nebo s mým výslovným souhlasem.
5. Porozuměl jsem tomu, že mé jméno se nebude nikdy vyskytovat v referátech o této studii. Já naopak nebudu proti použití výsledků z této studie.

Podpis účastníka:

Podpis osoby pověřené touto studií:

Datum: 3.2.2020

Datum:

Informovaný souhlas

Název studie (projektu):

Jméno: Eduard Hrabalík

Datum narození: 1.11.1976

Účastník byl do studie zařazen pod číslem:

1. Já, níže podepsaný(á) souhlasím s mou účastí ve studii. Je mi více než 18 let.
2. Byl(a) jsem podrobně informován(a) o cíli studie, o jejích postupech, a o tom, co se ode mě očekává. Beru na vědomí, že prováděná studie je výzkumnou činností.
3. Porozuměl(a) jsem tomu, že svou účast ve studii mohu kdykoliv přerušit či odstoupit. Moje účast ve studii je dobrovolná.
4. Při zařazení do studie budou moje osobní data uchována s plnou ochranou důvěrnosti dle platných zákonů ČR. Při vlastním provádění studie mohou být osobní údaje poskytnuty jiným než výše uvedeným subjektům pouze bez identifikačních údajů, tzn. anonymní data pod číselným kódem. Rovněž pro výzkumné a vědecké účely mohou být moje osobní údaje poskytnuty pouze bez identifikačních údajů nebo s mým výslovným souhlasem.
5. Porozuměl jsem tomu, že mé jméno se nebude nikdy vyskytovat v referátech o této studii. Já naopak nebudu proti použití výsledků z této studie.

Podpis účastníka:

Podpis osoby pověřené touto studií:

Datum: 26.5.2020

Datum: